Vpl.
Pyhäjärvi

Maanantaina 21. helmikuuta 2005 | Pyhäjärveläisyyden vaalija – Karjalan puolustaja | N:o 2 • 50. vuosikerta

Pyhäjärveläisiä evakossa kotitilallani

On hyvä tietää, mitä aivan varhaisimmassa lapsuudessa on tapahtunut. Lapsi yleensä muistaa vasta 3-4 vuoden iässä kokemansa asiat. Jos on kiinnostunut vielä sitä aikaisemmista tapahtumista, on turvauduttava vanhempien ihmisten kertomuksiin ja haastatteluihin.

Talvisodan syttyessä olin vasta kolmen ja puolen kuukauden ikäinen. Siksi en voi itse muistaa siitä ajasta mitään. Olen sodanaikaisista tapahtumista kuullut paljon vanhemmiltani ja naapureiltani. Vpl. pyhäjärveläisten juhlien yhteydessä ja sen jälkeen jatkuneet tapaamiset pyhäjärveäisten kanssa ovat tehneet mahdolliseksi tietojen saamisen talvisodan ajasta kotitilallani ja tilallemme Ylä-Prinkkilään sijoitetuista evakoista.

Tämän vuoden tammikuussa tein vaimoni Sirkan kanssa haastattelumatkan Hämeenkyröön. Jututin kotitilani pitkäaikaista karjakkoa Laina Musakkaa o.s. Rannanpäätä, joka on pyhäjärveläisten miniä. Hän avioitui vuonna 1945 Heikki Musakan kanssa.

Laina on vielä 88-vuotiaanakin pirteä ja muistaa hämmästyttävän hyvin yksityiskohtia myöten kotitilani asioita. Olen saanut häneltä paljon tietoa tilamme evakoista, työntekijöistä, työjärjestyksestä, lehmien nimistä ja tapahtumista sotien aikana. Olen myös haastatellut Anja Lainetta o.s. Kaasalainen ja Elvi Haakanaa o.s. Luukkasta, jälkimmäistä puhelimessa. Näistä lähteistä olen koonnut tämän kirjoitukseni, jonka olen jakanut kahteen osaan.

Oheisen kuvan on lähettänyt Elvi Haakana o.s. Luukkanen Hankasalmelta. Hän kertoo Heikkilän taloon majoitetun evakoita kaikkiaan 39 henkilöä ja kaikki nämä olivat musakanlahtelaisia. Kesällä 1940 joukko oli sitten jo niin paljon pienentynyt, että oheisessa kuvassa on enää kahden evakkoperheen jäseniä. Heikkilän talon puutarhassa oikealta: Helena Luukkanen, Susanna Pertinen, ja neljäs oikealta Väinö Pertinen. Nämä kolme olivat evakkoja Musakanlahdesta. Muut kuvassa olijat ovat talon kaksi työmiestä, naapurin poika, talon emäntä Laila Heikkilä, edessä tyttärensä Pirkko, talon isäntä Jussi Heikkilä sylissään nykyinen isäntä kunnallisneuvos Veikko Heikkilä, karjatalousharjoittelija Anna Jokinen, sisäkkö Lyyli Mäki, karjakko laina Rannanpää ja karjatalousharjoittelija Hulda Järvenpää. Kuva on julkaistu aikaisemmin Vpl. Pyhäjärvi -lehdessä nro 7/1991.

40 pyhäjärveläistä

Sodan loppuvaiheessa Alavudella oli enää alle 3000 Pyhäjärven evakkoa. Muun muassa vpl. Pyhäjärven kirkkoherranvirasto, kunnantoimisto ja kunnalliskoti jäivät kuitenkin Alavudelle. Kotiini sijoitettiin noin 40 pyhäjärveläistä, tuli Kaasalaisia, Luukkasia, Perlisiä, Hietasia ja Nousiaisia. Kaasalaisia oli meillä evakossa neljästä sukupolvesta

Kotitilani päärakennuksessa oli silloin kaikkiaan seitsemän huonetta ja iso tupa sekä piharakennuksessa kaksi lämmitettävää huonetta. Talossa asuvan isäntäväen kanssa oli talossa vierasta työvoimaa 7–8 henkeä, joista osa asui tilalla. Näin ollen tilan rakennuksiin majoittui lähes 50 henkeä. Hyvällä sovulla patjapaikka löytyi jokaiselle.

Vanhemmistani ja monista pyhäjärveläisistä tuli hyviä ystäviä talvisodan aikana. Ystävyys kesti heidän elämänsä loppuun saakka. Minun sukupolveni tutustui pyhäjärveläisiin vuonna 1991. Silloin järjestettiin Pyhäjärvi-juhlat Alavudella.

Tuolloin Pyhäjärvi-juhlien aikana kävivät monet pyhäjärveläiset vierailulla kodissamme ja veivät Alavuden hautausmaalle vanhempieni haudalle kukkia. Nämä asiat ovat lämmittäneet kovasti meidän sisarusten mieltä.

Evakoiden tuloon oli kotonani osattu jonkin verran varautua, vaikka valmistautumisaika oli hyvin lyhyt. Isäni Helvi-sisko opiskeli Helsingin yliopistossa. Sodan alettua opinnot keskeytyivät, ja Helvi-tätini tuli syntymäkotiinsa auttamaan talon töissä. Hänen tehtävänään olivat muun muassa perunoiden kuoriminen ja perunasopan keittäminen itsenäisyyspäivän aattona pyhäjärveläisille, koska tulijoiden oletettiin olevan nälkäisiä pitkän ja rasittavan matkan jälkeen.

Tulijat olivat kuitenkin ottaneet mukaansa riittävästi eväitä. Helvi-tädin keittämää perunasoppaa jäi paljon sillä kerralla syömättä. Uusi ja outo elämäntilanne ja pelko tulevaisuudesta saattoivat myös viedä evakoilta ruokahaluja.

Meille sijoitettujen pyhäjärveläisten karja oli viety Virroille Murtolahden taloon, joka on äitini sukulaisten talo. Osa evakkoperheistä meni karjaa hoitamaan Virroille.

Seuraavana päivänä oli itsenäisyyspäivä. Monet muistavat, että suuri osa meille sijoitetuista pyhäjärveläisistä lähti jumalanpalvelukseen Alavuden kirkkoon. Ajan vakavuus oli varmasti vaikuttamassa siihen, että haluttiin kuulla Jumalan sanaa myös uudessa ja oudossa ympäristössä.

Talvi oli silloin hyvin luminen. Itsenäisyyspäivän aattona ei kukaan ehtinyt lapioimaan kulkuväyliä kotini pihamaalle. Evakoiden lapset tallasivat pihapiiriin tutustuessaan kulkutiet niin tiiviiksi, että lapiotyötä ei tarvinnut tehdä.

Kylmä sotatalvi

Talvisotatalvi oli erittäin kylmä. Silloin kotitilani vesijohdot jäätyivät. Kun tilalla oli suuri karja ja paljon väkeä, vesi täytyi ajaa hevosella lähellä olevasta Töysänjoesta.

Laina Musakka muistaa, että Leo Luukkanen ajoi hevosella ahkerasti koko talven vettä ihmisten ja eläinten tarpeisiin. Onneksi joki oli lähellä, sillä pakkastalvesta johtuen kaivotkin kuivuivat monesta talosta.

Meillä leivottiin talvisodan aikana leipää armeijan tarpeisiin. Pyhäjärveläiset auttoivat tämän leivän leipomisessa ja pakkaamisessa. Asevelvollisuusikäiset miehet olivat sodassa ja kävivät rintamalta lomilla meillä omaistensa luona.

Luukkasilla oli erittäin vireä tamma, jolle isäni antoi nimen Lempo. Tällä nopeakulkuisella hevosella isäni kulki paljon kokouksissa ja niissä kotirintaman tehtävissä, joihin hänet oli määrätty. Lempo-tamma ei kävellyt lainkaan, vaan juoksi aina ravia.

Usein talvisotatalvena oli isälläni mukana myös ajomies, joka huolehti hevosesta kokousten aikana. Tätä tehtävää hoiti Leo Luukkanen.

Isäni osti Lempo-tamman Luukkasilta itselleen. Hevonen oli meillä noin 10 vuotta vielä talvisodan jälkeen.

Kun autoon alkoi taas saada polttoainetta, ei "kokoushevosta" enää tarvittu. Isäni myi sen kauppias Keskiselle Tuuriin. Keskinen kulki Lempolla myös ravikilpailuissa hyvällä menestyksellä. Lempon varsoista saimme myös useita hyviä työhevosia.

Anja Laine muistaa, että hän ei silloin 3-vuotiaana saanut itse navetan ovea auki. Niinpä hän huusikin oven takana: "Avatkaa ovi, täällä on Kohtrannan Anja".

Kotonani oli lypsykarjan ohella pidetty 5–6 emakkoa ja tuotettu porsaita myyntiin. Kesällä 1939 eivät kaikki porsaat menneet kaupaksi. Ylimääräisille porsaille järjestettiin tilapäiset kasvatustilat. Hyvästä sadosta johtuen viljaa oli sikoja varten riittävästi.

Sattuman oikusta tilalle jääneet ylijäämäporsaat voitiin kasvattaa normaaliin teuraskokoon tilalla ja sikoja teurastettiin tarpeen mukaan. Pakkasista johtuen liha jäätyi ja tuli näin pakastetuksi ja säilyi hyvin kevääseen saakka.

Keväällä loput lihoista säilöttiin sitten normaalisti suolaamalla. Sianlihaa myytiin evakoille. Jos elämä oli monella tavalla ankeaa, niin ilmeisesti lihasta ei kuitenkaan ollut silloin puutetta. Yleinen elintarviketilanne oli talvisodan aikana vielä hyvä, eikä säännöstelyä tarvittu.

Myös uuden elämän syntyminen ja kuolema kohtasivat meillä evakoita. Taisto Luukkanen syntyi joulukuussa tilan vinttikamarissa. Siiri Luukkanen kuoli 11-vuotiaana lapsihalvaukseen. Evakkoperheiden lapsia joutui silloin piharakennukseen eristykseen kahdeksi viikoksi.

Minäkin olin jo aikaisemmin saanut oireita sairaudesta, mutta toivuin niistä. Muita vakavia sairastumisia ei lapsille meillä sattunut. Sen sijaan pyhäjärveläisiä kuoli talvisodan päivinä evakossa Alavudella noin 80 henkeä ja välirauhan aikana vielä saman verran.

Tästä kertoo Alavuden kirkkopihassa oleva muistomerkki ja kirkon sisällä oleva nimitaulu. Kuolleisuus oli ehkä kaksinkertainen normaaliin kuolleisuuteen verrattuna.

Talvi 1939–40 oli kaikille suomalaisille, mutta etenkin karjalaisille, hyvin vaikeaa ja raskasta aikaa. Oli paljon huolta isänmaan tulevaisuudesta, rintamalla taistelevista isistä, veljistä, pojista, jokapäiväisestä elannosta ja asumisesta. Yhteinen kohtalo ja vaara yhdistivät silloin Suomen kansan.

Kotitilallani Ylä-Prinkkilän historia alkaa noin 230 vuoden takaa. Tilalla on eletty monenlaisia aikoja. Kuitenkin talvisotatalvi oli tilan historiassa aivan oma lukunsa.

Olen iloinen siitä, että kotini on voinut antaa siedettävän turvapaikan osalle vpl. pyhäjärveläisiä silloin Suomen kansan kohtalokkaina aikoina.

VEIKKO HEIKKILÄ

Viime tammikuun 12. päivänä kävin jututtamassa Laina Musakkaa 65 vuotta sitten tapahtuneista asioista.

Anja Laine kertomassa minulle talvisodan aikaisista asioista.

21.2.2005

Karjalaiset lehdet

Luovutetun alueen pitäjäsäätiöt -ja seurat julkaisevat lukuisia lehtiä, kertoen niissä entisen kotipitäjänsä entisiä tapahtumia mutta ovat myöskin tiedonvälittäjinä oman alueensa pitäjäjuhlista ym. tapahtumista.

Kerran viikossa ilmestyvä Kurkijokelainen kertoo paitsi oman pitäjän, myöskin Hiitolan pitäjän asioista ja tapahtumista. Kerran kuukaudessa ilmestyviä lehtiä ovat Vpl. Pyhäjärvi-lehden lisäksi ainakin Johannekselainen, Säkkijärvi ja Koiviston Viesti. 4–8 kertaa vuodessa ilmestyviä lehtiä ovat mm. Jaakkiman Sanomat, Suvannon Seutu, Rautulainen, Räisäläinen ja Oma Suojärvi.

Lehtien tilaushinnat vaihtelevat 15–35 euroon vuosikerta. Kaikkien lehtien sisältö on varsin laajaa ja mielenkiintoista. Useimmat ko. lehtien toimittajat tekevät toimitustyötään saaden työstään ainoastaan kulukorvauksia. Useimmilla lehdillä mm. Vpl. Pyhäjärvi-lehdellä on laaja avustajakunta, jotka kirjoituksillaan elävöittävät lehden sisältöä ja auttavat toimittamisesta vastuussa olevia toimittajia.

Tuskin mikään näistä lehdistä on teettänyt lukijatutkimusta, jossa olisi käsitelty lehden sisältöön tai levikkiin liittyvä asioita. Mitä pitäisi olla lisää tai mitä on lukijan mielestä liikaa? Yleinen toteamus taitaa olla: Ensiksi luetaan kuolinilmoitukset ja muistokirjoitukset ja sitten siirrytään muihin sivuihin.

Oman lukunsa karjalaisissa lehdissä ansaitsee kerran viikossa ilmestyvä " Karjala" joka kertoo meidän karjalaisten asioista koko luovutetulla alueelta mutta myöskin nykykarjalasta.

Useimpien karjalaisten lehtien talous rakentuu tilaajamaksuihin ja vain pieneltä osin ilmoitustuloihin. Vpl. Pyhäjärvi-lehden tilauskanta on tällä hetkellä n. 1800 vuositilausta. Vielä on kuitenkin runsaasti pyhäjärveläisiä, jotka eivät edes tiedä oman pitäjälehtemme olemassaoloa. Tämä on todettu useissa suku-ym yhteisöjen kokouksissa Tärkeätä olisi säilyttää pyhäjärveläinen perinne tilaamalla lehti kotoa pois muuttaville lapsille. Näin kotona omaksuttu pyhäjärveläisperinne siirtyy uuteen kotiin.

Vpl. Pyhäjärvi-lehti on myöskin erilaisista kokouksista, matkoista ym. tapahtuvista kertova lehti. Kerran kuukaudessa ilmestyessään se saavuttaa varsin nopeasti lukijansa.

Hyviä lukuhetkiä Vpl. Pyhäjärvilehden ja muiden karjalaisten lehtien parissa.

Reino Äikiä

Vpl Pyhäjärvi lehdestä päätettiin 50 vuotta sitten

Lehtemme etusivun oikeassa yläkulmassa on maininta 50-vuosikerta. 50-vuotta sitten säätiömme hallintoneuvosto ja hallitus tekivät tärkeitä päätöksiä. Silloiselta nimeltäänhän säätiömme oli Vpl. Pyhän-Säätiö. Se oli jo perustamisen alkuaikoina v. 1947 tehnyt päätöksen paitsi Vpl. Pyhäjärvijuhlien aikaansaamisesta myöskin pitäjähistoriamme Impi Wiikan " Vpl. Pyhäjärvi kappale kannakselaisvaiheita" kustantamisesta niin, että tuo mainio teos ilmestyi lukijoilleen turkulaisen Uuden Auran kirjapainon painama 1950. 2000 kpl:n painos myytiin loppuun muutamien vuosien aikana. Uusi 500 kpl:n näköispainos otettiin 1981 ja valitettavasti sekin on loppuunmyyty. Kirjasta onkin muodostunut antikvaarien kysytty kirja.

13. 2. 1955 säätiön hallitus kokoontui vuosikokouksseensa silloissa Vammalan kauppalassa Sastamalan ravintolassa. Kokouksessa olivat läsnä hallintoneuvoston jäsenet: puheenjohtajana Heikki Inkinen, Heikki Kaasalainen, Heikki Pärssinen, Jalmari Pusa, Juho Pärssinen, Nestori Kaasalainen, Mikko Matikainen, Yrjö Rautiainen, Juho Äikiä ja Armas Kaasalainen. Poissa olivat: Armas Savolainen estettä ilmoittamatta. Lisäksi saapuvilla oli säätiön asiamies Vilho Toiviainen joka virkansa puolesta piti kokouksen pöytäkirjaa.

Tilinpäätöksen käsittelyn ja päätösvapauden myöntämisen jälkeen valittiin tarvittavat jäsenet hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Edellisenä vuonna kuolleen Juho Puputin tilalle valittiin Aaro Rahkjärvi ja Armas Savolaisen tilalle Eino Kukko. Muut erovuoroiset Jalmari Pusa ja Mikko Matikainen valittiin uudelleen. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Heikki Inkinen ja varapuheenjohtajaksi Armas Kaasalainen.

Hallituksen erovuoroiset jäsenet Jalmari Pusa ja Impi Wiika valittiin uudelleen. Muut hallituksen jäsenet olivat tuolloin Matti Hinkkanen ja Erkki Lindroos. Jalmari Pusa toimi hallituksen puheenjohtajana ja Matti Hinkkanen varapuheenjohtajana.

Hallintoneuvosto totesi Vpl. Pyhäjärvijuhlien aikaisemman päätöksen mukaisesti olevan Keikyällä 30–31. 7.

Tuossa helmikuisessa hallintoneuvoston kokouksessa hallituksen varapuheenjohtaja Matti Hinkkanen otti puheeksi jo aikaisemminkin esillä olleen oman Pyhäjärvi lehden aikaansaamisen. Asiasta keskusteltiin ja yksimielisen päätöksen mukaisesti hallitukselle annettiin tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin niin, että lehden näytenumero valmistuisi jos mahdollista kesällä pidettäviin juhliin mennessä. Sammalla hallitukselle annettiin oikeus talousarvion ulkopuolella käyttää ko. tarkoitukseen säätiön varoja 15 000 markkaan asti.

Hallitus ryhtyi tarmokkaasti annettuun tehtävään. Seuraava hallituksen kokous pidettiin Matti Hinkkasen kotona 16. 6. 1955. Ilmeisesti puheenjohtajat olivat keskenään jo käsitelleet ko. lehtiasia, sillä tässä kokouksessa otettiin käsiteltäväksi Pyhäjärvi lehden aikaansaaminen .

Keskustelun jälkeen tehtiin seuraava yksimielinen päätös:

1. Lehden nimi Vpl. Pyhäjärvi

2. Julkaisija Pyhän-Säätiö

3. Vastaava toimittaja Jalmari Pusa

4. Lehden sisällöstä tulee huolehtimaan neuvottelukunta, johon kuuluvat Jalmari Pusa, Impi Wiika ja Matti Hinkkanen.

5. Lehden näytenumero 1000 kpl valmistuu Pyhäjärvijuhlaan mikä juhla on 30.–31. 7. 1955.

Ensimmäisen näytenumeron valmistuminen onnistui suunnitelmien mukaisesti.

Seuraavan kerran hallitus kokoontui vasta 30. 10. 1955 jossa otettiin käsiteltäväksi " Vpl. Pyhäjärvi" nimisen lehden jatkuva ilmestymine .ja asiasta tehtiin seuraava päätös: Päätettiin julkaista vielä kaksi kappaletta lehden näytenumeroa, näistä ensimmäinen marraskuussa ja toinen joulukuussa. Asiamiehet tulevat myymään 25 markan kappalehinnasta ja josta myynnistä ja tilityksestä saavat 5 markkaa kpl.

Samalla suunniteltiin lehden jatkuvaa ilmestymistä ja jos se toteutuu tulisi vuosikerran hinnaksi 300 markkaa, josta asiamiespalkkio olisi 8% jos asiamies hankkii enintään 10 kpl tilauksia ja jos enemmän kuin 10 kpl niin asiamies palkkio on 10%. Tilitykset on tehtävä aina kulumassa olevan vuoden helmikuun 15 päivään mennessä.

Jalmari Pusa hankkii kirjapainosta kaavakkeet joihin asiamiehet merkitsevät tilityksensä .

Kun asiamiesten lehtitilukset ovat saapuneet tulee hallitus yhdessä hallintoneuvoston kokouksessa päättämään onko lehtihanketta edelleen jatkettava Suunnitelman mukaan lehti tulisi ilmestymään kerran kuukaudessa.

Helmikuun 5 päivänä 1956 hallitus kokoontui seuraavaan kokoukseensa ja siinä päätettiin ehdottaa hallintoneuvostolle, että lehden tekoa kerran kuukaudessa jatkettaisiin ja talousarvioon varattaisiin 100 000 markkaa ja toimituskustannusten arvioitiin olevan 10 000 mk/kk

Hallintoneuvosto kokoontui 19. 2. 1956. Puheenjohtaja Heikki Inkinen oli poisnukkunut ja kokouksen puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Armas Kaasalainen. Muiden kokousasioiden lisäksi otettiin Vpl. Pyhäjärvi lehden ilmestyminen.

Aluksi Jalmari Pusa vastaavana toimittajana teki selvää lehden ilmestymisen alkuvaiheista. Tämän jälkeen herätti vilkas keskustelu, jolloin sanomalehden tarpeellisuus tunnustettiin ja hallituksen tähänastiset toimenpiteet hyväksyttiin Kuitenkin tuotiin maakunnasta terveisiä ja valitteluja, joiden mukaan lehti on toisen näytenumeron pääkirjoituksessa harjoittanut politiikkaan vaikka lehti onkin alun perin tarkoitettu puolueettomaksi Pyhäjärveläiseksi äänen kannattajaksi.

Kun keskustelu lehden sisällöstä oli päättynyt päätettiin yksimielisesti jatkaa lehden ilmestymistä kuluvan vuoden loppuun ja tulee lehden toimia todellisena puolueettomana sanomalehtenä. Lehteä koskevat lähemmät toimenpiteet jätettiin hallituksen huoleksi ja tulee hallituksen ottaa lehdelle toimittaja ja määrätä hänelle palkka.

Huhtikuussa pidetyssä hallituksen kokouksessa valittiin lehden vastaavaksi päätoimittajaksi Jalmari Pusa. Maaliskuun numero oli lakon johdosta jäänyt ilmestymättä. Tässä kokouksessa päätettiin seuraavat numerot tehdä erikoisnumeroina, joissa kulloinkin käsitellään jonkin pääsijoituskunnan asioita ja pyritään saamaan myöskin maksullisia ilmoituksia ko. paikkakunnilta.

Vpl. Pyhäjärvi oli siis aloittanut ilmestymisensä ja noista ajoista tulee siis kesällä kulumaan 50-vuotta.

Lehtemme seuraavissa numeroissa palaan asiamiesverkostoon, päätoimittajiin ja heidän toimitustyyliinsä sekä toimitusneuvostoon ja laajaan avustajakuntaan

REINO ÄIKIÄ
SÄÄTIÖN ASIAMIES
JA LEHDEN
TALOUDENHOITAJA

KÄKISALMEN SANOMAT 7. 2. 1920

Pyhäjärven viinankeittäjät ahtaalla

Taas kaksi tehdasta hävitetty Heinosissa
Tehdas sijaitsi metsässä ja oli parhaillaan käynnissä. Rankkia oli noin 200 litraa ja kaadettiin se maahan. Valmista viinaa oli 1 litra. Panoksen piti valmistua Käkisalmen markkinoita varten. Tehtailijan ilmoituksen mukaan oli tässäkin tehtaassa erään kunnanvaltuuston ja lautakunnan jäsenen viljoja kiehumassa.

Niinikään löysivät suojeluskuntalaiset Heinoisista erään leskirouvan asunnosta valmista rankkia noin 100 litraa sekä valmista viinaa jonkin verran. Polttimoa ei sitä vasten löydetty.

Kaksi viinatehdasta hävitetty Pyhäjärven Yläjärvellä
Viinaa valmistettu erään kunnanvaltuuston jäsenen viljoista

Käytii tahvanaa ajamas

Karjalassa oli tapana käydä Tapaninpäivänä tahvananajossa. No mitä se tarkoittaa? Se on sitä, että miehet aamulla varhain menivät naapureihin ja ystäviensä luokse kysyen, onko tahvana kotona?

Tahvana taas tarkoittaa sitä, että talosta piti löytyä viinaryyppy vieraalle. Jos taas tulija oli myöhään liikkeelle niin talossa todettiin, että leivinuunissa poikittainen pääaluspuu oli jo palanut ja viinat juotu. Ehkä sitä löytyi myöhemminkin, mutta näin tavattiin sanoa.

Kun minä evakkoaikana alle rippikouluikäisenä elelin Luvialla niin muistan yhden Tapaninpäivän, jolloin isäni Roobert Kiiski ja siellä asuvat karjalaismiehet aamuvarhain ajelivat hevosilla Niemenkylään tapaamaan sukulaismiehiä ja naapureita. Hevosia taisi olla kymmenkunta peräkkäin liikkeellä.

Tämä perinne on nykyisin jäänyt melkein kokonaan, joskus tulee serkuille soiteltua ja kysyttyä: Onko tahvana kotona.

Viime Tapanina lähdimme vaimoni Marjan kanssa aamutuimaan Nakkilaan Aili Ukkosta (Alvarin Ailia) tapaamaan. Hän on isäni serkku ja tietää tahvananajasta enemmän kuin minä, mutta muistelen tässä kuitenkin. Aili tiesi meitä odottaa ja tietysti ensimmäisenä kysyin, onko tahvana kotona ja olihan se kotona.

Ennen käytiin useassa talossa ja yhdessä ei viivytty kauan. Meillä oli Ailin kanssa paljon juteltavaa ja aikaa kului useampi tunti. Tuli siinä Ylläppään ja Lohijoen asiat hyvin muisteltua. Konjakkiakin oli pöydässä kaiken muun tarjoilun lisäksi.

Tämä on yksi perinne jota pitäisi jollakin tavoin säilyttää, vaikka ei se niin aamuvarhain tapahtuisikaan kuin edellisellä sukupolvella.

Tämän kirjoitteluni myötä lähetän terveiset sukulaisilleni ja ystävilleni. Samalla toivotan hyvää vuoden jatkoa kaikille.

REINI KIISKI
KATAJAMÄENTIE 4
23800 LAITILA

Osa Pyhäjärvijuhlien juhlatoimikuntaa, vas. Pentti Inkinen, Kalevi ja Marja Hämäläinen takana juhlatoimikunnan puheenjohtaja Lea Jokinen ja sihteeri Minna Rintala.

Pyhäjärvijuhlat Ikaalisissa

Ensi kesänä Ikaalisissa vietettävien Pyhäjärvijuhlien suunnittelu on lähtenyt käyntiin jo hyvissä ajoin. Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Lea Jokinen kutsui toimikunnan kokoon ensimmäisen kerran jo vuoden 2004 elokuussa. Siitä lähtien on kokoonnuttu suunnittelemaan ja ideoimaan kerran kuukaudessa.

Juhlien pitopaikat on jo varattu, juhlapuhuja on varmistanut tulonsa ja ohjelmarunko on kasassa. Ohjelmassa on paljon musiikkia kuten Kultaisen harmonikan kotikaupunkiin hyvin sopii.

– Tavoitteemme on tarjota juhlavieraille korkeatasoista ohjelmaa. Karjalaisuus kulkee tietysti punaisena lankana läpi ohjelman ja paikkakunnan sekä lähiseudun osaajat ja taitajat ovat ensisijaiset valintamme ohjelmanumeroiden esittäjiksi, kertoo juhlatoimikunnan jäsen Raija Holma. Neuvottelemme parhaillaan Ikaalisten Nuoriso-orkesterin kanssa esiintymisestä juhlillamme. INO on suosittu ja kysytty esiintyjä, mm. Martin Saarikangas tilasi orkesterin esiintymään Karibian loistoristeilijän vesillelaskujuhlaan muutama vuosi sitten.

Raija Holman ehdotuksesta myös naapuripitäjä Jämijärven karjalaiset ovat mukana juhlia järjestämässä. Molemmissa pitäjissä karjalaisten yhdistykset ovat nykyään pieniä järjestämään juhlia yksin, mutta yhteistyössä on voimaa. Yhteistyö Ikaalisten ja Jämijärven välillä on aina ollut luontevaa.

– Jämijärveläisten mukaantulo oli todella hieno asia. Ikaalisissa 10-vuotta sitten järjestettyjen juhlien jälkeen karjalaisten rivit ovat harventuneet ja kaikki nyt mukaan tulevat ovat lämpimästi tervetulleita, toivottaa edellisten juhlien toimikunnan puheenjohtaja Pentti Inkinen. Hän edustaa toimikunnassa konkarijoukkoa. Hän kokemuksensa ja osaamisensa on kultaakin kalliimpi meille "keltanokille".

Joulumyyjäisistä yhteishenkeä

Ennen joulua järjestetään Ikaalisissa perinteiset yhdistysten joulumyyjäiset. Muutaman vuoden tauon jälkeen myös Ikaalisten karjalaiset olivat omassa pöydässä myymässä tuotteitaan. Pöytämme tyhjeni jo hyvissä ajoin ennen myyjäisten loppua. Soikkelin emännän ja Lea Jokisen tekemät karjalanpiirakat, Marja Hämäläisen "pikkuleipä- ja kakkutehtaan" tuotokset, Inkisen perheen kuuluisat saaristolaisleivät sekä kaikkien muiden valmistamat tuotteet menivät kuin kuumille kiville. Sirpa ja Erkki Kuivalaisen lahjoittamat taidekäsityöt sekä "tuntemattomat lahjoittajan" valmistamat huikaisevan upeat puutyöt innostivat arpojen ostajia aina jonoksi asti. Erikoinen ja taidokas sorvattu puulautanen oli onnekkaalle arvan ostajalle todellinen aarre.

– Se on kodissamme kunniapaikalla, lähettää lautasen nykyinen omistaja terveiset tekijälle.

– Tarkoituksemme on järjestää keväällä myös pajutyökurssi kaikille halukkaille osallistujille. Joukossamme on monenlaisia osaajia ja taitajia, se on suuri rikkaus. Näiden juhlien järjestämisen myötä myös yhdistyksen toiminta on vilkastunut ja elpynyt, toteaa Lea Jokinen.

Ikaalisten Karjalaseura

Viime vuoden puolella Ikaalisten Karjalaiset ry:n nimenmuutos vahvistettiin yhdistysrekisterissä. Uusi nimi on Ikaalisten Karjalaseura.

– Nyt kun alkuperäiset karjalaiset ovat käyneet vähiin, päätettiin yhdistyksen nimeä muuttaa hieman laajaalaisemmaksi. Toivomme, että kaikki asiasta kiinnostuneet voisivat vapaasti tulla Karjalaseuran toimintaan, selvittää yhdistyksen puheenjohtaja Pentti Inkinen nimenmuutoksen syytä.

– Meillä on seuraava yhdistyksen kokous 21. 2. 2005 ja tässä kokouksessa käsittelemme poikkeuksellisesti myös syyskokouksen asiat. Nimenmuutos sekä uudet säännöt edellyttävät myös toimihenkilöiden valintaa. Toivottavasti kokoukseen osallistuu runsaasti väkeä, toivoo Pentti Inkinen.

– Yhdistyksen kokouksen jälkeen on juhlatoimikunnan kokous ja myös sinne toivotamme kaikki halukkaat tervetulleiksi, lisää juhlatoimikunnan pj Lea Jokinen.

MINNA RINTALA,
JUHLATOIMIKUNNAN
SIHTEERI

Kaupunginjohtaja Paajanen puhuu pyhäjärveläisille

Tämän vuotuiseen kevätkokoukseen VPL Pyhäjärvi -seurassa saadaan hyvin arvovaltainen vieras esitelmöitsijäksi. Hän on tätä nykyä Vantaan kaupunginjohtajan toimiva diplomiinsinööri Juhani Paajanen, s. 1948.

Vantaalaiset valitsivat v. 2003 hänet nokkamiehekseen 7 vuoden määräajaksi ja ensi elokuussa tulee niin olleen kaksi vuotta siitä, kun tästä pyhäjärveläistaustaisesta vaikuttajasta tuli suuren, n. 184.000 asukkaan kaupungin vetomies.

Oheisesta kuvastakin näkyy, että kyse korkeasta asemasta huolimatta on lämpimän hymyn omaavasta, suoraan silmiin katsovasta miehestä, jota on ollut helppo lähestyä. Samassa kaupungissa mutta valtion virastossa työskentelevänä on kokemusta kertynyt hänestä myös työroolissaan: niin erinomaisesta yhteistyökyvystä kuin sytyttävästä esiintymisestäkin. Turhantärkeys puuttuu tyystin hänestä, liikkeellä on luontevasti täyttä asiaa puhuva karjalaispoika.

"Pyhäjärveläisyys ja karjalaisuus minussa" on Paajasen aiheena Karjalatalolla Sortavala-salissa lauantaina 12. 3. 05 klo 13.00 alkavan kevätkokouksen yhteydessä kuultavassa esitelmässä. Kerrattakoon muutamia seikkoja Reino Äikiän kokoamasta, toukokuussa 2003 tässä lehdessä ilmestyneestä vastavalitun kaupunginjohtajan esittelystä. Paajasen pyhäjärveläiset sukujuuret ovat Yläjärven kylällä. Hänen isänsä oli Paajasen Olavi ja isoisä Yrjö Paajanen. Luviasta tuli perheen uusi sijoituskunta, missä Juhani syntyi joulun alla 1948. Ylioppilaaksi hän pääsi Porin lyseosta 1966 ja valmistui diplomi-insinööriksi Teknisen korkeakoulun rakennusinsinööriosastolta v. 1972. Komealla virkauralla kunnallishallinnossa kokemusta on kertynyt mm. niin suunnittelu- kuin kunnallistekniikankin päällikkötehtävistä. Viimeksi ennen kaupunginjohtajuutta hän työskenteli Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan (YTV) yhteistyöjohtajana ja työuraa valtuuskunnassa eri nimikkeillä ehti kertyä vv. 1990-2003.

Kaupunginjohtaja Juhani Paajanen

Yhdistyksemme johtokunta piti järjestäytymiskokouksensa 24. 1. 05.

Entiset, viime vuonna valitut jatkavat tehtävissään. Puheenjohtajana toimii Kaarina Pärssinen, varapuheenjohtajana Paavo J Paavola, sihteerinä Eeva-Liisa Miikkola ja rahastonhoitajana Kaisa-Liisa Korhonen.

Tulkaapa sankoin joukoin paikalle kuuntelemaan vuosikokousesitelmää ja tutustumaan Paajasen Juhaniin. Välillä juodaan pullakahvit, hoidetaan vuosikokousasiat ja valitaan juhlatoimikunta valmistelemaan parin vuoden päästä vietettävää yhdistyksen 50-vuotisjuhlaa. On myös mainiota musiikkia tarjolla. Usean tunteman yhdistyksemme kunniajäsenen Toini Pelkosen tytär Päivi Seppänen muusikko ja musiikinopettaja Hannu - aviomiehineen ja jälkikasvuineen musisoivat iloksemme. Olkaat tervetulleita kaikki pyhäjärveläismieliset ja asiasta kiinnostuneet ystävinenne!

KAARINA PÄRSSINEN

Uusia kunnanvaltuutettuja

Toimitus pyysi tietoja vuoden 2005 alussa aloittavista pyhäjärveläistä syntyperää olevista kunnallisvaltuutetuista. Oheisena tiedot niistä valtuutetuista joita tammikuun loppuun mennessä toimitukseen kirjallisesti ilmoitettiin:

Huittisten kaupunginvaltuustoon valittiin ensimmäistä kauttaan **Teuvo Musakka** vanhemmat Laina ja Sulo Musakka (Salitsanranta) sekä Pekka Tatti edesmenneet vanhemmat olivat Hilkka o.s. Pitkänen Alakylä ja Reino Tatti (Kallenkartano). Molemmat olivat varavaltuutettuja jo edellisellä kaudella osallistuen muutamiin valtuuston kokouksiin. Molemmilla on myöskin lautakuntapaikkoja.

Loimaan kaupunginvaltuustoon valittiin jo kolmanneksi kaudeksi **Pekka Kaasalainen** vanhemmat Antti Armas Kaasalainen 1912–1978 (Alakylä) ja Hilja Suoma o.s. Kapanen. Pekka Kaasalainen toimii myöskin Loimaan ympäristölautakunnan puh.johtaja.

Kuopion kaupunginvaltuustoon on valittu **Pekka Dementjeff** vanhemmat Elsa o.s. Vainikainen ja Juho Dementjeff (Noitermaa). Pekka kuuluu myöskin teknilliseen lautakuntaan.

Nurmijärven valtuustoon on valittu **Petri Honkala**, vanhemmat Raili o.s. Jylhäsaari ja Onni Honkala (Rantakylä). Petri Honkala kuuluu myöskin kirkkovaltuustoon.

Juha Tanninen, vanhemmat Viljo ja Helvi Tanninen. Viljo Tanninen on syntynyt Vpl. Pyhäjärven Noitermaassa. **Äetsän kunnanvaltuusto**, toinen valtuustokausi.

Jukka Pusa, vanhemmat Eino ja Kerttu Pusa. Eino Pusa on syntynyt Vpl. Pyhäjärven Pyhäkylässä. **Äetsän kunnanvaltuusto**.

Markku Pärssinen, vanhemmat Erkki ja Irja Pärssinen. Erkki Pärssinen on syntynyt Vpl. Pyhäjärven Puikkoisten kylässä. **Äetsän kunnanvaltuusto**.

Timo Pärssinen, vanhemmat Arvo ja Eila Pärssinen. Arvo Pärssinen on syntynyt Vpl. Pyhäjärven Puikkoisten kylässä. **Eurajoen kunnanvaltuusto,** kolmas vaalikausi, koululautakunnan jäsen.

Pentti Kukko, vanhemmat Arvi ja Tyyne Kukko. Arvi Kukko on syntynyt Vpl. Pyhäjärven Tiitualla. **Vammalan kaupunginvaltuusto**, seitsemäs vaalikausi alkanut. Toiminut valtuuston puheenjohtajana ja on nykyisinkin kaupunginvaltuuston 1 varapuhj., lukuisia toimia kuntainliitoissa.

Taina Koski-Vähälä, vanhemmat Pentti ja Raija Kukko. **Vammalan kaupunginvaltuusto**.

Tarja Kopanen, vanhemmat Pentti ja Raija Kukko. **Mouhijärven kunnanvaltuusto.**

Heljä Leppäniemi, vanhemmat Jenny (o.s. Savolainen) ja Tauno Virtanen. Jenny Virtanen on synt. Vpl. Pyhäjärven Pyhäkylässä. **Vammalan kaupunginvaltuusto**, 8 vaalikausi alkamassa. Toiminut kaupunginhallituksessa, valtuuston varapuh.johtajana ja lukuisia kuntainliittojen luottamustoimia.

Pertti Hakanen, vanhemmat Jenny (o.s. Savolainen) ja Arvo Hakanen. Jenny Hakanen on syntynyt Vpl. Pyhäjärven Pyhäkylässä. **Vammalan kaupunginvaltuusto, Maaseutulautakunnan puheenjohtaja.**

Rakkaamme
maanviljelijä

Tahvo Viljami
ÄIKÄS

* 5. 4. 1911 Valkjärvi
† 26. 12. 2004 Mouhijärvi

Kiittäen ja kaivaten

Kari, Paula ja Eveliina
Ritva, Teija ja Hannu
siskot Tyyne, Helmi ja Rauha
veli Erkki ja Maija
muut sukulaiset ja ystävät

On katkennut side viimeinen
mi yhdisti meihin lapsuuden.
Uni ikuinen tuuditti isän,
papan pois.
Jäi muisto kaunis ja kallis meille,
hyvän sydämes siunaus elon teille.

Siunaus toimitettu 8. tammikuuta.
Lämmin kiitos osanotosta.

Muistelo isästä

Tyttäreni kodissa Haminassa on vanha kirjoituspöytä. Yhden sen laatikon pohjassa on teksti paikallispäällikkö Viljo Pärssinen, Pyhäjärvi. Sodan jaloissa tämä huonekalu matkusti evakkojunassa poikki Suomen.

Vuosikymmenien ajan kirjoituspöytä oli monien tapahtumien keskuspaikka Helmi ja Viljo Pärssisen kodissa Kauhavalla. Sen ääressä laskettiin perheen budjettia, allekirjoitettiin lasten todistuksen ja hakupaperit, piirreltiin ja askarreltiin kolmen sukupolven ajan.

Kun nyt Viljo Pärssisen syntymän 100-vuotispäivänä 31. 1. 2005 muistelen isääni, näen hänet istumassa tämän kirjoituspöydän ääressä. Edessään hänellä on karttoja ja kirjoja, joiden tutkimiseen saattaa vierähtää useampi tunti. Kohta alkaa kuulua kirjoituskoneen naputtelua. Syntyy kirjeitä ja muistelmia henkilöistä ja tapahtumista.

Isälläni oli alati pulppuavaa aineistoa mielessään. Satoja kirjoituksia syntyi, varsinkin Tampereelle muuton jälkeen v. 1980. Viimeisen muistelon hän kirjoitti pari kuukautta ennen 97-vuotispäiväänsä, jota hän ei ehtinyt enää viettää. Vahvana suunnitelmana oli artikkeli vapaussodasta. Alku kirjoitukselle oli jo valmiina.

Lähes kuusi vuotta isä asui yksin omassa kodissa. Äitini oli sairaalassa, jossa isän lähes jokapäiväinen vierailu oli päivän kohokohta, sillä äidin hyvinvointi oli isän elämässä tärkein asia. Isäni ei ollut vanhus varsinaisessa merkityksessä. Leikillisesti hän sanoi meille lapsille ilmoittavansa, jos hän tarvitsee holhousta. Sitä hän ei tarvinnut. Itse hän huolehti omasta henkisestä ja fyysisestä kunnostaan. Tosin tietyin väliajoin hän tarvitsi paidan pesijää ja tukan leikkaajaa. Saavuttuani Kankaanpäästä Tampereelle isä oli jo tarkoin suunnitellut ohjelmani. Kaiken puuhastelun ohella kävimme yhdessä kyläilemässä ja kutsuimme isän vieraita kylään.

Olen kiitollinen isän kanssa viettämistämme yhteisistä hetkistä. Niitä sävytti aina hänen hiljainen huumorinsa ja ystävällisyytensä sekä myönteinen elämänasenne.

Nyt vanha kirjoituspöytä on uudessa kodissa. Siellä se vaalii kunniakkaasti isän ja äidin muistoa jälkipolville.

PIRKKO LESKINEN,
KANKAANPÄÄ

P.S. Kiitos Pyhäjärvi-lehden toimitukselle, joka antoi aikanaan auliisti palstatilaa isäni kirjoituksille.

Helmi ja Viljo Pärssinen v. 1932 Imatrankosken partaalla. Heidän yhteinen elämänsä kesti 70 vuotta.

Kirkonsanoma

Salattu Jumala

"Silloin Mooses sanoi: 'Anna siis minun nähdä kunniasi.' Herra sanoi: 'Minä annan kirkkauteni kulkea sinun ohitsesi . . . ja saat nähdä minut takaapäin, mutta minun kasvojani ei kukaan saa nähdä'" (2 Moos 33: 18–19, 23).

Aasian hyökyaallon uhreja tavattuaan Helsingin piispa Eero Huovinen lausui julki ahdistuksensa ja puhui siitä, kuinka Jumala oli ikään kuin kääntänyt selkänsä meille ihmisille. Raamattu kertoo myös samanlaisista kokemuksista. Mooses toivoi saavansa nähdä Jumalan kasvot, mutta hän sai nähdä vain selkäpuolen.

Meillä vanhemman polven karjalaisilla on sama kokemus syvällä sielumme pohjalla. Käänsikö Jumala meille selkänsä ja vaikeni, kun menetimme sodassa kotimme ja kotiseutumme? Vaikka Suomella sodan jälkeen on mennyt käsittämättömän hyvin, on monen yksityisen ihmisen elämässä voinut olla niin paljon vastoinkäymisiä, että se on saattanut tehdä vaikeaksi kuulla puhetta Jumalan armahtavista isän kasvoista.

Tasaisen kehityksen aikoina on helppo langeta harhakuvan vangiksi, että me ihmiset voisimme hallita luontoa ja muutakin maailman menoa. Luonto näyttää yhä uudestaan tämän kuvitelman virheellisyyden, ja muukin maailman meno on niin arvaamatonta, että tulevaisuutta on mahdoton ennustaa ja menneisyydenkin tulkitseminen on vaikeaa.

Usko Jumalaan voi aivan samoin harhautua kuvitelmaksi, että me tiedämme, minkälainen Hän on ja mitä hänen tulisi tehdä.

Kristinuskon sanoma on, että Jumala on Kristuksessa tullut ihmiseksi, asettunut kärsivän ihmiskunnan rinnalle, sen sijaan ja sen osaan. Tämä sanoma on meneillään olevan paastonajan ja pääsiäisen odotuksen ydin.

Usko Jumalaan ei merkitse sitä, että Jumalan olemuksen ja ajatusten salaisuus oli paljastettu ja siten myös poistettu. Jumala on salattu, ja tämä salaisuus pysyy. Emme saa nähdä hänen kasvojaan, vaan saamme tyytyä siihen, että hän näyttäytyy meille vain takaa.

Hyökyaallon uhrien murehduttama piispa Huovinen sanoi myös, että selkänsä kääntäneellä Jumalalla on kaikesta huolimatta kuulevat korvat. Vaikka emme pysty ratkaisemaan Jumalan salaisuutta emmekä edes selittämään maailman menoa, saamme uskoa, että Jumala on ja että hän kuulee meitä. Sen tähden rukouksemme maailman hädän ja omien vaivojemme keskeltä ei sammu avaruuksien tyhjyyteen, vaan ne tulevat kuulluiksi.

Jumalan selkäpuoli ei ole merkki siitä, että hän olisi hylännyt maailmansa ja meidät sen mukana. Kristuksessa ihmiseksi tullut Jumala ei anna meille järkeenkäypää selitystä sille, miksi maailmassa on niin paljon ahdistusta ja pahaa, mutta hän antaa meille voiman elää tämän salaisuuden keskellä ja sen kanssa.

Salattu suoja,
johon Herra peittää,
kun lapsensa hän
ahdistuksiin heittää
ja vainon alle,
vaaran pimentoon.
Kun sielu yksin jää
ja pelkoon nääntyy,
se hoiva, jossa tuska
riemuun kääntyy,
on salattu
Virsikirja 386:7

JUHANI FORSBERG

Viljami Äikäksen muistolle

Isäni syntyi Valkjärvellä 5. 4. 1911, mutta perhe muutti jo kesällä Pyhäjärven Tiitualle, jossa hän vietti lapsuutensa ja nuoruutensa. Pappani Jooseppi Äikäksen kuoltua v. 1934 vastuu tilanhoidosta siirtyi osin isälleni kun hän oli vanhin kotona asuvista pojista; Toivon muutettua jo aiemmin Sakkolaan. Tämä aika jäi kuitenkin lyhyeksi, koska sota ja sen seuraukset vaikuttivat varsinkin kaikkien karjalaisten elämään hyvin merkittävästi. Isäkin joutui mukaan sotaan ja oli mukana sodan melskeissä loppuun asti päästen siviiliin Sodankylässä v. 1944. Elinkäiseksi muistoksi hänelle jäivät jäätyneet jalat, joita sulateltiin saunassa katajavastalla. Sota, mutta ennen kaikkea koti-Karjalan menetys oli hänelle raskas asia, eikä hän koskaan luopunut karjalaisuudestaan ja toivosta palata kotiin.

Äitini Bertta o.s. Ijäs oli myös pyhäjärveläisiä ja näin he haastelivat keskenään omalla kauniilla karjalan murteella ja vaalivat muutenkin vanhoja perinteitä koko ikänsä.

Sodan jälkeen isäni evakkotaival johti sisaruksien ja äiti Helenan kanssa Mouhijärvelle, mistä he hankkivat Vanha-Rauva-nimisen tilan. Isäni jatkoi täällä maanviljelyä Matti-veljensä kanssa sekä perusti perheen.

Vanhalla-Rauvalla elettiin kolmen perheen taloudessa eli mummoni Helena, Mattisedän 7-henkinen ja meidän 4-henkinen perhe. Minulla on paljon kultaisia lapsuusmuistoja tuolta ajalta puutteesta huolimatta, mutta myös ikäviä asioita, kuten uuden sodan pelko ja kotiikävä menetettyyn Karjalaan, joista usein puhuttiin ja sen lapsena vaistosi.

Maataloustöiden ohella 50-luvulla isä teki teurase läinkauppaa ja teurasti kotona sekä vei lihat lakanoihin käärittyinä linja-auton katolla Tampereelle myyntiin. Veljesten uskoa tulevaisuuteen kuvasti sekin kun he hankkivat uuden traktorin jo v. 56. Vanhempieni uskoa tulevaisuuteen Mouhijärvellä kuvastaa hyvin se kun he hankkivat toisen maatilan isäni ollessa 58-vuotias. Maanviljelyä jatkettiin aina 80-luvun alkupuolelle saakka ennen kuin jäivät eläkkeelle.

Viljami ja Bertta Äikäs.

Hänen harrastuksistaan rakkaimpia olivat urheilu, hevoset ja kalastus joka oli ympärivuotista, mistä johtuen meillä oli usein kalaa pöydässä. Jos saaliit olivat hyviä, vei hän kaloja naapureillekin. Urheilua hän harrasti nuorempana aktiivisesti joko itse kilpaillen tai mukana järjestelyissä. Vielä Mouhijärvelläkin järjestettiin Kylänpää–Kiiskilahti "maaotteluita". Hevoset ja raviurheilu olivat tärkeitä eikä kuninkuusraveja jätetty väliin. Ajan myötä hänkin siirtyi enemmän penkkiurheilun puolelle.

Ehkä Tiituan ajoista johtuen isäni oli sukulaisten yhteen kerääjä ja meillä olikin usein sukua vieraana. Rakkaus lapsiin oli isäni yksi luonteenpiirre. Hän muisti aina lapsia, niin meitä omia kuin vieraitakin ja "narrasi" aina heitä.

Näin kuluivat vuodet Mouhijärvellä työtä tehdessä ja Koti-Karjalaa muistellen. 80-luvun alussa hän pääsi käymään kotona Tiitualla, matka tehtiin salaa Pietarista käsin ajan tavan mukaan. Virallisemmin käytiin Pyhäjärvellä suvun voimin v. 1990, jolloin isäni toimi oppaanamme, koska paikat olivat hänelle parhaiten muistissa. Pieni tarina tältä matkalta, silloin elettiin vielä neuvosto-aikaa ja meillä oli paikallinen opas mukana. Hän kertoi antaumuksella kuinka saavumme "vanhaan venäläiseen kylään", jolloin isäni tokaisi "Toivon tytöt, täst alkaa tein metsät". Tuo käynti Pyhäjärvellä avasi minunkin silmät uudella tavalla karjalaisuuteen kun olin pienestä pitäen kuunnellut tarinoita sieltä. Matka teki minuun lähtemättömän vaikutuksen.

Meidän perheen rakentamisharrastukseen vanhempani ottivat aktiivisesti osaa, äiti muonitti ja isäni oli siellä kaikessa työssä mukana. Lisäksi hän oli mukana metsätöissä ja halon teossa lähes 90 vuoden ikään asti, tosin sodassa paleltuneet jalat hieman haittasivat työtä. Tämä oli sitä aikaa, kun lastenlapset olivat mukana kaikessa touhussa, jolloin mummo ja pappa antoivat hyvät ja viisaat neuvot heidän matkaansa työn, luonnon ja ihmisten kunnioittamiseen, unohtamatta kertomuksia Koti-Karjalasta. Kiitos heille siitä. Isäni vanhuuden voidaan katsoa alkaneen 88-vuotiaana, kun hän joutui luopumaan autosta johtuen jälleen jaloista ja joutui jäämään ns. keinutuoliin eikä päässyt katselemaan metsiä ja maisemia eväät mukana tai tapaamaan tuttuja niin kuin aikaisemmin.

Äitini kuoltua v. 2000 syksyllä isä sinnitteli kotona toista vuotta, mutta joutui sitten paikalliseen vanhainkotiin syynä jälleen huonot jalat. Siellä häntä alkoi vaivata yksinäisyys, vaikka lapset perheineen ja sukulaiset ja ystävät kävivätkin usein häntä tapaamassa. Silti hän optimistisena luonteena totesi usein "hyvä näinkin".

Isäni oli jouluihminen ja näki 94 joulua. Hänelle joulussa tärkein oli ehkä Tapaninpäivä, siinä tärkeintä Tahvanan ajoon saapuvat vieraat, joita vanhan perinteen mukaan kävikin runsaasti.

Isäni nukkui pois Tapaninpäivän aamuna, hän lähti viimeiselle Tahvanan ajolle yksin, elettyään pitkän ja vaiherikkaan elämän.

Hänen vanhat naapurinsa olivat kirjoittaneet adressiin "nyt pääsit Kotiin Karjalaan".

Isämme siunattiin Mouhijärven kirkossa 8 pv. tammikuuta ja laskettiin Mouhijärven kirkkomaalla sijaitsevaan sukuhautaan äidin ja mummon viereen. Karjalaispojan maallinen vaellus oli päättynyt kauas kaipaamastaan koti-Karjalasta.

KARI ÄIKÄS

Siunauksen toimitti Mouhijärven kirkkoherra Lasse Hautala ja ohessa lainaus hänen siunauspuheestaan.

"Paljon ehti Viljami elämässään nähdä ja kokea, vaikeita vaiheita, luopumisia ja surua, mutta myös paljon onnellista myötäkäymistä. Vaikka koti Karjalassa ei hetkeksikään muistoissa unohtunut, eli hän kulloisessakin ajassa ja paikassa täysillä, elämän realiteetit tiedostaen ja tulevaisuuteen katseensa suunnaten. Hän antoi elämällään hyvän esimerkin ahkeruudesta, uskollisuudesta perheelle, suvulle, Karjalalle ja isänmaalle. Kiittäen saamme hänet tänään haudan lepoon saattaa, muistellen kaikkea hyvää, mitä hän elämällään on antanut. Tänään ei ole viimeisten jäähyväisten aika, vaan aika sanoa näkemiin".

Kirje Sinulle ystäväni Erkki Honkanen

En enää voi käydä Sinua katsomassa, en soittaa ja keskustella, siksipä kirjoitan Sinulle pienen kirjeen.

Nyt kun Sinusta täällä aika on jättänyt, elät silti lähelläni sydämessäni, muistoissani.

Kiitos niistä lukemattomista soitoista mitä soitit minulle. Sain Sinulta hyviä ohjeita elämääni. Kuuntelit ja rohkaisit minua.

Sinä olit puheissasi rehellinen, avoin, uskalsit sanoa asiat niin kuin ne on ja osasit ottaa huomioon myös asioiden hyvätkin puolet. Huumori kuului myös osana jutteluissasi.

Viime kesänä tapasin Sinut viimeisen kerran Leporannassa. Niitä päiviä en halua unohtaa koskaan. Vaikka olit aika huonossa kunnossa, olit silti kiitollinen elämästäsi. Erimielisyytemmekin sovittiin aina heti. Sinä olit sellainen järjestyksen mies.

Tulen muistamaan myös sen pienen rasiallisen suolahnaa, jonka perkasit ja suolasit vain minulle. Se oli kyllä liikuttavaa.

Erkki Honkanen.

Katselen usein kuvaasi, joka on otettu Leporannassa. Silloin näin Sinut viimeisen kerran. Halasimme ja tiemme erkanivat. Lopuksi vielä haluan sanoa Sinulle: Näemmehän vielä!

Rakkaudella

ARJA RAUTIAINEN

Ei hyvästijättö ole tää,
et pois ole mennyt, vaik' emme sua nää.
Olet tuskamme, onnemme jakanut ain,
Siks sanomme kuten ennenkin vain:
Hyvää matkaa!

YRJÖ JA LAPSET

Erkille

Kun kohtalon kellot alkavat soittaa,
ei sitä mikään mahti voi maailmassa voittaa.
Kohtalon kellot kumajaa jo kaukaa,
kuuntele tarkkaan sua kohti ne halaa.
Kohtalon kellot saapuvat hiljaa,
kohta ne leikkaa kypsää viljaa.
Jätä ovi raolleen ne saapuvat siitä,
anna niiden soida, kiitä oi kiitä.

SUOMA SAARINEN

Erkin muistolle

Joulun on suuret syntyjuhlat
Parraan Poijan pakkassäällä.
Hää huomas Erkin huoneessansa
Helläst herättel hänetki,
kutsui kauniisee kottiisa,
Pyys puhekaveriks päteväks
Pitoloihin parraisiinsa
Ikijouluhun Jumalan.
Erkkiä lämmöllä muistaen

KAARINA HIETALA PERHEINEEN

Karjalaisten edusmies entinen kansanedustaja, ministeri ja eturivin vaikuttaja

Nestori Kaasalainen 90 vuotta

Pyhäjärveläisten, karjalaisten ja koko kansakunnan monilla tärkeillä paikoilla toiminut Nestori Kaasalainen täytti 90 vuotta 14. päivä helmikuuta. Merkkipäivän lähestyessä otimme häneen yhteyttä tiedustelemalla, voisimmeko tulla hänen merkkipäivänään ojentamaan lämpimän kädenpuristuksen, kiittämään mittavasta elämäntyöstä hyväksemme ja esittämään parhaat onnittelumme merkkipäivän johdosta. Saimme puhelinlangan päähän yllättävän hyvänkuntoiselta ja pirteältä vaikuttavan ystävämme.

Hän kertoi, "Merkkipäivä vastaanottoa – ja juhlia ei ole. Päivä on tarkoitus vietää kaikessa hiljaisuudessa ennakolta ilmoittamattomassa paikassa kaikessa rauhassa pois mahdollisesta hälystä ympärillä".

Keskustelussamme hänen mieleensä palautuivat monet elämän varrella esiin nousseet tapahtumat, asiat ja ystävät. Erikoisen suurella lämmöllä hän muisteli talvisodanaikaisia aseveljiä Juho Kaasalaista ja Tuomas Karilaista, joiden maallinen matka on jo päättynyt. Hänen ja näiden kahden aseveljen kesken syntyi Taipaleessa Järisevän linnakkeella sellainen ystävyys ja toveruus, että se on kestänyt läpi pitkän elämän.

Nestori Kaasalaisen ansioista ja tehtävistä isänmaan palveluksista eri tehtäväkentillä on tämänkin lehden palstoilla jo usein kerrottu, niiden kirjaaminen ei tässä yhteydessä liene tarpeen semminkin kun hän kertoi, että tyttären tytär on kokoamassa hänen kirjoittamiaan muistelmia. Niitä jäämme mielenkiinnolla odottamaan.

Nestori Kaasalainen.

Lehtemme välityksellä hän tahtoo tervehtiä kaikkia ystäviään ja lehtemme lukijoita ja toivottaa heille valoisaa tulevaisuutta.

Toivotamme hänelle omasta ja Vpl. Pyhäjärvi-lehden, sekä Pyhäjärvi-Säätiön puolesta parhainta onnea ja Korkeimman Siunausta tuleville elämän päiville!

Uskon, että näihin onnitteluihin yhtyy koko lehtemme lukijakunta.

Jk. Haastattelun jälkeen jäi sellainen tunne mieleen niinkuin niille karjalaisemännille, jotka tavattuaan vuosien jälkeen kesäjuhlilla, toinen loihi lausumaan: "Oikei' jäi hyvä maku suuhu ko' sai siu kanssais haastaa".

ERKKI PÄRSSINEN

Väinö Lehtinen 90 vuotta

Väinö Lehtinen syntyi Ruokolahdella Elina ja Väinö Lehtisen seitsemän pojan sarjan ensimmäisenä.

Hyvin nuoresta hän ryhtyi osaltaan kantamaan vastuuta perheen toimeentulosta. Jo 15-vuotiaana yritteliäs nuori mies toimi samaan aikaan kolmessa eri tehtävässä. Hän oli myyjäharjoittelijana lappeenrantalaisessa rautakaupassa, juoksupoikana leipomossa ja iltaisin vielä elokuvateatterin ovimiehenä.

Kun perhe muutti Pyhäjärvelle, tuolloin 18-vuotias kätevä nuorukainen rakensi perheen hirsisen asuinrakennuksen omin käsin seurattuaan vain yhden päivän ajan kirvesmiehen työskentelyä.

Hän osallistui nuorempien veljiensä kanssa metsähallituksen suo-ojien kaivutyöhön ja sittemmin myös suunnitteli metsähallitukselle soiden ojitusta.

Vuonna 1936 hänet kutsuttiin suorittamaan aseelvollisuutta. Talvisodassa Väinö Lehtinen palveli ranniko-tykistössä Laatokalla ja jatkosodassa Kannaksella sekä Vienan- Karjalassa kenttätykistössä, jolloin hän oli aktiivipalvelussa. Sodan aikaiset sadat kirjeet perheen jäsenten kesken paljastavat, että vanhin poika lähetti palkkansa suurimmaksi osaksi kotiin Pyhäjärvelle.

Väinö Lehtinen.

Sodan jälkeen pari vuotta kului Savossa metsätyönjohtajana, jonka jälkeen hän osallistui kotitilan raivaukseen Huittisissa.

Elämäntyönsä Väinö Lehtinen teki Niinisalossa armeijan palveluksessa. Sieltä eläkkeelle jäätyään työteliäs ja tarmokas sotilasmestari hakeutui vielä Niinisalon seurakuntatalon vahtimestariksi.

Nuoruusvuosina alkaneet harrastukset metsästys ja kalastus ovat jatkuneet läpi elämän. Lukuisat ovat olleet ne ahvensaaliit, joita savustettuina on riittänyt jaettavaksi muillekin. Kalojen ohella lähipiiri on saanut nauttia myös huumoristina tunnetun pilkki- ja onkimiehen mehevistä kalajutuista.

Aviopuolisokseen Väinö löysi pyhäjärveläisen Laura Kajanderin. Pariskunta muutti eläkepäivikseen Kankaanpäästä Huittisiin. Puolison kuoltua Väinö eleli yksin useita vuosia, kunnes tapasi seurakunnan tilaisuudessa herttaisesti hymyilevän Tyyne Voltin. Kuusi vuotta sitten juhannuksena hän talutti tämän vihille Kalannin kirkossa, jossa vihkijänä toimi Väinön kalakaveri, Kalannin kirkkoherra. Uusi avioliitto tiesi muuttoa Laviaan. Väinö Lehtisen uskova Elina-äiti rukoili paljon poikiensa puolesta. Äidin rukoukset kuultiin, ja noin kolme vuosikymmentä sitten myös esikoinen löysi elämälleen uuden suunnan, jonka päämääränä on Jumalan taivas. Tämän ratkaisun jälkeen kenellekään Väinö Lehtisen kanssa tekemisissä olevalle ei ole jäänyt epäselväksi, mikä on miehen elämän ykkösasia.

Syntymäpäiviään virkeä ja aikaansa seuraava sankari viettää maaliskuun alkupuolella lähimpien omaistensa kanssa.

ASL

Aarre lattian alla

Isäni oli ikämiehenä kotiutettu rintamalta helmikuussa 1942. Hän oli heti hakeutunut töihin Taubilaan, jossa oli alettu kunnostamaan niitä paikkoja, jotka oli jääneet sodan jäljiltä polttamatta. Joka aamu hän hiihti Leppoinmäeltä Taubilaan. Mutta kevään korvalla hän alkoi tehdä remonttia myös kodissamme. Ensiksi hän alkoi purkaa kamarin lattiaa, tarkistaen onko poutiaiset kunnossa ja tarvitaanko siellä lisäeristeitä. Lattian alta kävi kylmä viima.

Hän sai pari lattialankkua irti ja huomasi, että siellä lattialankkujen alla oli vanerilaatikko, jossa päällä oli venäjänkielistä kirjoitusta. Hän katseli lankkujen raosta, ettei laatikkoon johtanut sytytyslankoja ja ettei se vaan olisi jokin räjähde. Varmuuden vuoksi hän komensi kaikki ulos talosta. Hän laskeutui lattian alle ja nosti varovasti painavan laatikon lattialle. Räjähde se ei ollut. Hän väänsi laatikon kannen auki. Sisällä oli voipaperia ja sen sisällä vaaleaa vaseliinimaista massaa. Emme käsittäneet mitä se voisi olla. Venäjänkielisestä kirjoituksesta emme ymmärtäneet muuta kuin paino oli 15 kiloa. Silloin äitini keksi sen, että lähetetään sana eräälle Pyhäkylän emännälle, joka osaa venäjää. Viikon kuluttua emäntä tulikin ja hän luki, että laatikko sisältää ykkösluokan paistinrasvaa.

Venäläisillä oli ollut naapurissamme kolhoosin ruokala. Tästä päättelimme, että talossamme asunut seppä oli luultavasti varastanut rasvan ruokalasta ja ilmitulon pelossa kätkenyt sen lattian alle. Sodan aikana heille oli tullut äkkilähtö ja niin aarre oli jäänyt lattian alle. Rasva oli todella hyvää ja me paistoimme sillä perunoita. Jostain naisväki sai hankittua jauhoja ja paistoimme sen kesän munkkirinkeleitä ja lettuja. Rasvaa riitti jopa jaettavaksi naapureillekin.

LEPPOINMÄEN POIKA

Suvannon seudun sukututkimuspiirin kuulumisia

Karjalatalon Galleriasali täyttyi jälleen kerran Suvannon seudun sukututkimuspiirin kokoontuessa tammikuiseen kokoukseensa 22.01.2005. Tilaisuuden pääohjelmasta vastasi Suomen Sukututkimusseuran kirjaston hoitaja Vuokko Pärssinen-Tainio. Vuokko on Esko Pärssisen tytär. Hänen setänsä Erkin tuntevat kaikki pyhäjärveläiset onhan Erkki tämän lehden päätoimittaja ja säätiömme pitkäaikainen puheenjohtaja.

Vuokon perusteellinen esitys kirjastonsa palveluista kirvoitti vilkkaan keskustelun sukututkimuksen lähdeaineistoista, joita Hänen hoitamansa kirjasto sisältää varsin runsaasti.

Kokouksessa sovittiin seuraavat tapaamiset siten, että 02.04.2005 kokoonnutaan Raudun edustajien ollessa järjestelyvastuussa. Pääaiheena on Rautulaisen kirjallisuuden esittely. Syyskausi avataan 17.09.2005, jolloin järjestely vastuu on meillä Pyhäjärveläisillä. Ohjelman keskeisen osan muodostaa "Muistojen järvi" –elokuvan esittäminen. Kuten muistettaneen sen pääsisällön muodostaa Reino Tenkasen sodanajan filmimateriaali.

Syyskauden toinen kokous on 19.11.2005 Vuokselalaisten järjestelyvuorolla tutustutaan pitäjän kirjallisuuteen.

Kaikki nämä tilaisuudet pidetään Karjalatalon Galleriasalissa klo 14 – 17. Syksyn ohjelmassa on myös Vantaan Tikkurilassa 15 – 16.11. pidettävä "Kuulutko Sukuuni"-näyttely.

Ensi kevätkaudella on meidän pyhäjärveläistenkin vuoro esitellä kirjallisuuttamme.

Sukututkimuspiirin "selkokielelle" urakoima vuoden 1818 henkikirja on nyt lopultakin saatu siirrettyä internetettiin. Siihen voi tutustua osoitteessa : www.sukuni.fi/sukututkimus/sukututkimuspiirit/ Suvannon seudun sukututkimuspiiri. Oheisena pieni ote :

Tässä näytteessä ovat esillä tuon ajan Kahvenitsa1:n asukkaat, kolme perhekuntaa. Kolmannen perheen päämies on muuten isoisäni isoisä Juho 52 v ja Hänen vaimonsa on 50 v.

Sukututkimusterveisin
ANTERO PÄRSSINEN

Olen ylpeä karjalaisista sukujuuristani

Raija Holma täytti 60 vuotta 10. 2. Hänen äitinsä oli Matti Pusan tytär, Aino, Salitsanrannalta ja isänsä Tauno Patrakka Rantakylästä. Perheen kolmesta lapsesta Raija on keskimmäinen, hän on syntynyt Muuramessa Keski-Suomessa. Perhe muutti Jämijärvelle Raijan ollessa vielä pieni ja hän kävi koulunsa siellä. Ylioppilaaksi hän kirjoitti Ikaalisten Yhteiskoulusta.

Vuonna –65 hän avioitui opettaja Sauli Holman kanssa ja heille syntyi kuusi lasta kolmella eri vuosikymmenellä. 60-luvun tytöt ovat Satu ja Suvi, 70-luvun pojat Rami ja Juha sekä 80-lukulaiset Riku ja Sini. Ensimmäiset vuosikymmenet kuluivat koulumaailmassa, mutta 80-luvun alussa perhe hankki Saulin kotitilan Jämijärveltä ja Raija jäi kotiin hoitamaan lapsia sekä maatilan askareita. Leskeksi Raija jäi vuonna –98.

– Puolessa vuodessa yli 30-vuoden avioliitto oli ohi. Olen onnellinen, että sain hoitaa Saulia kotona hänen sairautensa aikana. Se oli tärkeää ja hyvää aikaa meille molemmille. Puhuimme asioista, kiitimme ja lohdutimme toisiamme ehkä enemmän kuin koko avioliittomme aikana sitä ennen. Havahduin taannoin huomaamaan kuinka yksinäisyydellä on monet kasvot. Kuka tahansa meistä voi tuntea yksinäisyyttä vaikka olisi muiden joukossa. Läheltä ei löydy toista henkilöä, jonka kanssa voi käydä syvällisiä keskusteluja tai jutella arkisia asioita, ei ole ihmistä jonka olkapäähän nojata, käteen tarttua. Toivoisin jokaisen löytävän elämälleen positiivista sisältöä. Olkoonpa ne maailman ihanimmat lapsenlapset tai jokin ihmisten yhteistoimintamuoto, esimerkiksi harrastukset. Niistä saa elämyksiä, uusia tuttavuuksia ja ennen kaikkea sielulleen sisältöä, toteaa Raija.

Karjalaisuus sydämessä

– Olen syntynyt Keski-Suomessa, elänyt elämäni Satakunnassa, mutta juuriltani olen karjalainen. Näistä sukujuuristani olen tänä päivänä hyvin ylpeä ja onnellinen. Lapsuudessani koin usein, että näin ei ollut lupa ajatella tai ääneen sanoa, Raija muistelee. – Sitkeydestä ja sinnikkyydestä olen kiitollinen vanhemmilleni. Olen usein pohtinut, että mistä tuli se suunnaton voima jaksaa aloittaa useita kertoja kaikki alusta.

Kävimme Karjalassa mieheni kanssa v. –91 ja meillä oli onni saada matkaseuraksemme Tauno Torkkeli sekä Lyyli Lähteenmäki (o.s. Patrakka). Heidän täsmälliset kuvauksensa, paikallistuntemuksensa sekä uskomattoman tarkat muistinsa tekivät matkastamme antoisan. Vasta heitä kuunnellessa paikan päällä kaikki vanhempieni kertomukset kotiseudusta ikään kuin loksahtivat kohdalleen. Ilman ”oppaitamme” matkamme olisi ollut kuin mikä tahansa ulkomaanmatka oudoille seuduille.

Raija Holmalla yllään Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen oppilaiden suunnittelema ja valmistama juhlapuku.

Onko uniin uskominen?

– On mahdollista, että uni saattaa olla hyvin merkittävä osa esim. luovassa prosessissa. Mieli työstää ongelmaa ja ratkaisu saattaa tulla unena tai yhtäkkisenä valveoivalluksena. Minä ja moni muu on kokenut tälläisiä ahaa-elämyksiä. Kymmenen vuotta sitten näin unen, jossa ylläni oli erikoinen juhlapuku. Tämä uni mielessäni otin yhteyttä Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitokseen, kertoo Raija. Siitä lähti upea yhteistyöprojekti käyntiin. Koulun lahjakkaat oppilaat tarttuivat toimeen ja tuloksena syntyi juhlapuku uniikkikappaleena. Kankaat kudottiin ohuen ohuesta villalangasta, puku ja korut suunniteltiin sekä valmistettiin kokonaisuudessaan nuorien osaajien voimalla ja innostavien opettajien johdolla. –Pisteeksi iin päälle lasiosastolla tehtiin vielä kaksi juhlapukuun sopivaa design-lasia, naurahtaa Raija.

– Olen aina yrittänyt kannustaa ja rohkaista kyvykkäitä ja yritteliäitä nuoria. Mieheni eläessä lahjoitimme kannustusstipendejä mm. Kankaanpään taidekoulun oppilaille. Pienikin lahjoitus tuottaa suuren ilon kaikille osapuolille, toteaa Raija.

Muutoksen aika

Kulttuuri, taide ja musiikki ovat aina olleet Raijan sydäntä lähellä. Perinteiden kunnioitus ja vaaliminen ovat merkittävällä sijalla hänen elämässään. – Olen tekemässä ratkaisevia muutoksia elämässäni ja luovutan yritystoiminnan ja muut maalliset murheet nuorten harteille. Nyt aion uppoutua luoviin harrastuksiin, joista kuuden lapsen äitinä en voinut edes unelmoida. Yksin olosta voi nauttia, kun saa kaikessa rauhassa lukea, maalata, veistää tai kirjoittaa runoja. Nautin, kun kuuntelen hyvää musiikkia, ihailen puutarhan kukkaloistoa tai luonnon kauneutta. Koen henkeäsalpaavan kauniina talvisen luonnon: puut kuin lumisia veistoksia, vanha omenapuu koristautuneena sädehtivään kuurapitsiin. Elämän ohjeeksi antaisin itselleni ja muille: Tavoittele hyvyyttä, pahuutta älä hyväksy, kateutta älä ymmärrä, sillä ymmärräthän, että kukaan ei kadehdi huonompaansa. Osaa iloita toisten onnistumisesta.

Raija Holma vietti merkkipäiväänsä 12. 2. Ikaalisissa Juhlatalo Rahkolassa. Lämpimät onnittelut vielä näin jälkikäteen!

MINNA RINTALA

Alakylän ”Pyrintö” Nuorisoseuran perinnetoimikunta

Perinnetoimikunta kokoontui Äetsän Kiikassa 23. 1. -05. Kokouksessa todettiin, että edellisen kerran toimikunta oli kokoontunut 17. 11. 1991 karttatoimikunnan nimellä. Silloin oli aikaansaatu Alakylän Nuorisoseuran toimialueen kyläkartta, mihin oli merkitty alueella olevat talot ja niiden omistajat 1939–1944 tilanteen mukaan.

Kyläkartta sai hyvän vastaanoton ja sitä jaettiin runsaasti alueen entisille asukkaille ja heidän jälkipolvilleen. Myöhemmin on huomattu, että Hassinmäen kylän alue, joka oleellisesti liittyi nuorisoseuran ja Alakylän koulupiirin alueeseen oli kartasta jäänyt pois. Se alue on tarkoitus jatkossa liittää karttaan ja samalla tehdä pieniä tarkennuksia karttaan.

Perinnetoimikunta

Kokous valitsi perinnetoimikunnan, minkä tehtäväksi annettiin juhlamatkan järjestäminen Nuorisoseuran perustamisen kotikonnuille, tuleehan seuran perustamisesta kuluneeksi ensi kesänä 100-vuotta. Toimikuntaan valittiin seuraavat henkilöt: Erkki Pärssinen puh.joht., Oiva Kaasalainen varapuhj., Orjo Pärssinen sihteeriksi, Arvo Pärssinen taloudenhoitajaksi sekä jäseniksi Kalevi Lappalainen ja Irma Pietilä. Toimikunta voi tarvittaessa kutsua kuultavaksi ja lisäjäseniksi eri tehtäviin tarvittavia henkilöitä.

Kylähistorian aikaansaamista valmistellaan

Todettiin, että kylä- tai koulupiirihistorioita on jo julkaistu melkein kaikilta entisen kotikuntamme Pyhäjärven alueilta. Toimikunnan tehtäväksi annettiin Alakylän ja Kahvenitsan koulupiirialueiden kylähistorian hankkeen aikaansaaminen.

Kotiseutumatkan järjestelyjen ja matkan aikana asiasta voidaan lisää keskustella. Alueen tapahtumien, valokuvien ja muun aineiston esille ottamista voi jo aloitella.

Kirjan kokoamiseen ja painoasuun saattamiseen tarvitaan ammattihenkilön apua. Jos joku lehtemme tavoittamista henkilöistä olisi tehtävästä kiinnostunut, voisi ilmoittautua jatkoneuvotteluja varten toimikunnan jäsenille. Kirjahankkeesta tiedotetaan lisää tässä lehdessä myöhemmin.

ERKKI PÄRSSINEN

Nuorisoseura Pyrinnön johtokunta vuodelta 1934–35. Kuvassa alarivissä vas. Elina Pärssinen, Kerttu Pärssinen (myöh. Suikki), Väinö Pärssinen, Rauha Pärssinen (myöh. Ahvonen), ja Helmi Hietanen (myöh. Äijö), takarivissä vas. Tauno Pärssinen, Toivo Pärssinen, Tuomas Karilainen, Matti Pärssinen, Heikki Pärssinen ja Erkki Lindroos.

Pyhäkylän koulupiiri

Kaikki Ivaskensaaren, Larjavan, Orolan, Pyhäkylän ja Valkeamäen kylissä asuneet ja heidän jälkeläisensä kutsutaan yhteiseen neuvonpitoon Vammalaan Seuratalolle Marttilankatu 35, la 12. 3. -05 klo 10.00.

Ohjelmassa mm: ”seurustelun sakramentia”, Marjatta Takamaan kokemuksia valokuvien tallennuksesta, selonteko valokuvien ja tietojen keräyksen edistymisestä, hankkeen jatkosta päättäminen, nuorten musiikia ja muistoja Talvisodan päättymisestä (13. 3.-40), välillä maukkasta lihaperunasoppaa ja piirakoita, ym. herkkuja kahvin kanssa, vanhojen koulu- ym kuvien tunnistusta, koulupiirin talojen värien muistiinmerkintää, yms. Nuoret avustavat kirjaamisissa ja muissa toiminnoissa.

Lisäksi arpajaiset (jokainen arpa voittaa), komea myyntipöytä ja Pyhäkylän koulupiirin arvokkaita karttoja myytävänä, ym. yllätyksiä. Avustetaan tallennukseen sopivien kuvien valinnassa ja hoidetaan arvokkaiden irto- tai albumikuvien tallennusta paikan päällä.

Toimivien kokousjärjestelyjen takia odotamme, että ilmoittaisit tulostasi Seija Jokiselle, p. 02-569 309 / 040 835 5 820 tai Irma Karppaselle, p. 03-514 3731.

Tieto, montako tulee, onko ruokavaliota ja tarvitaanko kyytiä esimerkiksi asemalta, tulisi antaa perjantaihin 4. 3. -05 mennessä .

Iloisiin tapaamisiin Vammalassa la 12. 3.-05 klo 10.00.

Akvarellintaitajien juuret Pyhäjärvellä, Kaukolassa, Impilahdella ja Jaakkimassa

Kaksi tamperelaista, juuriltaan täysveristä karjalaisnaista, joista toisen äiti on VPL Pyhäjärveltä, on rohkaissut mielensä ja asettanut pitkäaikaisen harrastuksensa tuotteina maalauksiaan yleisön nähtäville. Kyse on akvarellinäyttelystä "Värien lumoissa", joka on avoinna Tampereella Palvelukoti Elämänpuussa 31. 1.–15. 3. 2005 klo 10-18. Näytteilleasettajat ovat Anja Leino (s. 1956) ja Pirjo Lääperi (s. 1946). Anjan isä Pauli Silván on Kaukolan poikia, joka Keikyään evakkoon päädyttyään avioitui v. 1950 silloisen kiikkalaisen Vappu Pärssisen kanssa. Vappu oli syntyään Pyhäjärven Puikkosten kylältä Aatu ja Maria (o.s. Kaasalainen) viides eloonjäänyt lapsi. Vappu ja Pauli asettuivat avioituttuaan asumaan Tampereelle, missä ovat kasvaneet aikuisiksi myös heidän kolme lastaan.

Pirjo Lääperin (vas.) ja Anja Leinon akvarelleihin voi tutustua Tampereella avoinna olevassa näyttelyssä. Kuva Markku Leino.

Useimmat muistavat keväällä 2002 edesmenneen Vappu Silvánin monivuotisena Tampereen VPL Pyhäjärvi-kerhon sihteerinä ja aktiivisti toimivan Karjalaisten killan puheenjohtajana. Leskeydyttyään Pauli muutti Elämänpuuhun asumaan palvelukodin valmistuttua kesällä 2003. Anja on keskimmäinen Vapun ja Paulin kolmesta lapsesta. Aviomiehen Markku Leinon suvun juuret ovat Satakunnassa Kiikassa, vanhemmat asuvat Lempäälässä. Anjan ja Markun perheessä on kaksi lasta. Eikö löydykin monta tuttua yhtymäkohtaa Pirkanmaalla asuville pyhäjärveläisille käydä tutustumassa näyttelyyn!

Mitä Pirjo Lääperin karjalaisuuteen tulee, niin hänen nyt jo edesmenneistä vanhemmistaan äiti oli Impilahdelta, isä taasen Jaakkimasta.. Vanhemmat löysivät toisensa Hämeenlinnaan evakkoon muutettuaan ja Hämeenlinnassa Pirjokin on syntynyt.

Mikä johdatti nämä kaksi ensi kertaa julkisesti omassa näyttelyssä esiintyvää harrastajataiteilijaa yhteen? Toimistosihteerinä Mummon Kammarissa työskentelevä Anja ja vapaana toimittajana mm. usein Aamulehdessä kirjoittava Pirjo ovat perheineen tunteneet toisensa jo parikymmentä vuotta. Molemmilla heistä on useita, käden taitoja vaativia harrastuksia. Viisi vuotta sitten he toteuttivat yhden elämänsä haaveista lähtemällä opiskelemaan jokseenkin vaikeana pidettyä akvarellitekniikkaa. Siihen liittyen on nyt toinen haave hanskassa, kun omat työt vuosilta 2000–2005 ovat esillä omassa näyttelyssä. Sitä suunniteltiin huolella toista vuotta, kaikki työt kehystettiin ja seinille pääsi tällä kertaa yhteensä runsaat 30 akvarellia. Työt nähtyään monet tunnistavat ne "vesivärimaalauksiksi" ja muistavat varmaan, että koulussa vesiväreillä maalatessa tuli usein suttua ja kyyneleitäkin, kun kostea paperi, värinapit ja pensseli eivät taipuneet helpolla tekijän tahtoon.

Anjan ja Pirjon opettajana Tampereen Työväenopistossa on ollut koko ajan taiteilija Tuula Saarikarhu. Myös opiston loma-aikoina he ovat osallistuneet lyhyillä maalausleireillä luonnossa taitojen kartuttamiseen kesä kesältä.

Monet maisema-aiheista voisivat olla Hämeen asemasta yhtä hyvin Karjalasta. Sinne he toivovat joskus pääsevänsä myös maalaamaan.

– Kyllä ensimmäinen lukuvuosi oli yhtä tuhertamista, tuntui ettei tätä opi millään, toteavat molemmat. Vaikka taideharrastuksen taival onkin ollut yhteinen ja esillä olevista töistä ne, jotka ovat opettajan johdolla maalattuja, ovat aiheiltaan samoja, on näyttelyssä helppo erottaa kumman työstä on kulloinkin kyse. Ristiverinen Anja Leino on mieltynyt murrettuun, pehmeään värimaailmaan ja mustahiuksinen Pirjo Lääperi vuorostaan kirkkaisiin, usein melko voimakkaisiinkin väreihin. Hiusten väri lienee tässä ja nykyaikana osin sattuma, mutta ehkäpä värimieltymykset viestittävät jotain taiteilijoiden luonteesta.

Palvelukoti Elämänpuun aulaan ja osin ruokasaliin ripustetut työt löytyvät Tampereelta osoitteesta Jankanraitti 23, jonne löytää Keskustorilta Jankaan kulkevan bussin 25 päätepysäkiltä 100-200 metriä käveltyään. Näyttelyyn on vapaa pääsy. Samallahan voi tutustua hyvinvarustettuun, keväkesästä 2003 avattuun palvelukotiin ja useimpina aikoina nauttia vähintäänkin pullakahvit palvelukodin ravintolassa.

KAARINA PÄRSSINEN

Pyhäjärven palokunta

Pyhäjärven Lomarannan tulipalon uutisessa kerrottiin, että Pyhäjärvellä ei ole enää omaa palokuntaa ja Käkisalmesta hälytetyn palokunnan tulo paikalle kesti yli puoli tuntia.

Lehtemme kestotilaaja aluepalopäällikkö Pekka Lehtinen Huittista on useaan otteeseen käynyt meidän pyhäjärveläisten mukana Karjalassa ja Pyhäjärvellä. Joskus hän on esittänyt jo kysymyksen : Miten aikoinaan täällä toimi palokunta?.

Vpl. Pyhäjärven historia ei kerro tästä asiasta juuri mitään. Jokin vanha lehtileike on joskus kertonut kuinka vapaapalokunnan johtoon on valittu henkilöitä. Vuoden 1986 Vpl. Pyhärvilehdessä joulukuun numerossa avustajamme Jaakko Viskari kirjoitti ansiokkaan kertomuksen Porsaanmäen Palokunnasta. Kirjoituksessa Viskari totesi 1933 helteisenä kesäpäivänä katolle lentäneestä kipinästä syttyi Vanhatalon kaksikerroksinen kookas asuinrakennus tulee. Tuli levisi läheisiin talon ulkorakennuksiin ja vieläpä lähellä olleen naapurin Laamasen riiheenkin polttaen kaikki poroksi. Useat kylän talot olivat kovan tuulen ansiosta syttymisvaarassa.

Vuonna 1936 perustettiin ja tarvittava kalusto ja niille kalustosuoja rakennettiin.

Viskari lopettaa mielenkiintoisen kirjoituksensa toteamukseen: Porsaanmäen palokunta ei milloinkaan joutunut käyttämään kalustoaan. Paloaseman ovi oli aina avoinna eikä sieltä koskaan hävinnyt mitään. Takaisinvaltauksen jälkeen todettiin, että rakennus oli täysin pystyssä sen sijaan kaikki palokalusto oli hävinnyt.

Miten muualla Pyhäjärvellä toimi palokunta. Jos lukijoissa on asiaa tietäviä toimitus ottaa mielellään vastaan muisteluksia. Voimmepa joskus Pekka Lehtisen kanssa järjestää harjoituksen jonkun paloaseman tontilla.

REINO ÄIKIÄ

Valmistuneita

Sirpa Karjalainen Vammalasta on valmistunut 27. 12. 2004 yhteiskuntatieteen ja sosiaalipolitiikan maisteriksi Kuopion yliopiston sosiaalija terveysjohtamisen koulutusohjelmasta. Vanhemmat Viljo Karjalainen (Rotjanlahti) ja edesmennyt Aili o.s. Saari.

Tulipalo Pyhäjärvellä

Tuhoisa tulipalo Pyhäjärven Lomarannassa. Tammikuussa paloi Antti ja Leena Musakan ylläpitämä lomahotellin hallintorakennus. Palo sai alkunsa pesukoneesta. Rakennus paloi maan tasalle. Rakennuksessa sijaitsi mm. sauna- ja huoltotilat sekä Musakoiden asunto. Kesän matkailukausi pyritään hoitamaan keskeytyksettä.

Pyhäjärveläisiä pitäjälehtiseminaarissa

Kirjoitukset lukijan ehdoilla

Miksi kirjoitan tämän? Kenelle? Mihin haluan lukijan kiinnostuksen kohdistuvan? Näitä kysymyksiä korosti toimittaja Anne Niemi opastaessaan lehtiseminaarissa pitäjä- ja sukulehtien tekijöitä laatimaan haastatteluista hyviä juttuja.

Useita pyhäjärveläisiä osallistui Karjalan Liiton järjestämään lehtiseminaariin, mikä pidettiin kulttuuri- ja tiedotussihteeri Mervi Piipposen johdolla Hiittenharjun hotellissa Harjavallassa 5.-6. 2. 2005. Järjestelyissä mukana ollut Reino Äikiä ja Karjalaseurojen Satakunnan piirin puheenjohtaja Jouko Hämäläinen kertoivat, että seminaarin tukijoina olivat piirin lisäksi Hiitolan pitäjäseura, Räisälläisten Säätiö ja Vpl. Pyhäjärvi Säätiö.

Kati Kaivo Vammalan Kirjapainosta esitteli kirjapainotoimintaa.

Näkökulma ja tärkeät asiat mietittävä

Runsaat kymmenen seminaarin osallistujaa saivat pohtia monia haastattelunteon niksejä. Kouluttajana toiminut Anne Niemi painotti erityisesti näkökulman merkitystä.

– Lehden linja viitoittaa usein näkökulman valintaa. Jokaista juttua tehdessä pitää selvittää miksi se tehdään. Kirjoittajan tai toimituksen täytyy miettiä mikä asia ja miksi juuri se on lukijalle tärkeä. Kun aiheesta kirjoittamiseen on perusteet, rajataan näkökulma, mistä teemaa käsitellään. Nämä asiat selvitetään myös lukijalle. Koko ajan on pidettävä myös mielessä, että kaikki lukijat eivät välttämättä ymmärrä asiaa joka vaiheessa siten kuin kirjoittaja on ajatellut, painotti Anne Niemi.

Ryhmätyötehtävän avulla korostettiin lukijan huomioimisen ydintä. Jos juttu repäistään irti lehdestä, pystyykö sitä lukeva vieläkin tajuamaan tekstin. Onko artikkeli kirjoitettu pitäjälehteä kymmeniä vuosia lukeneelle, luovuttamaan joudutun kotiseudun läpikotaisin tuntevalle kotiseutujuhlien veteraanille? Entä jos lukija onkin isoäitinsä luona sattumalta artikkelin lukeva nuori, joka ei tunne siirtolaisten historiaa, evakkomatkojen vaiheita eikä karjalaista kulttuuria. Lukijan lähes ainoa tieto voi olla, että isovanhemmat ovat tulleet paikkakunnalle joskus kauan sitten ja puhuvat outoa murretta. Jääkö hänen mieleensä muutakin kuin kysymyksiä - Kuka? Milloin? Miksi? Missä?

Yksittäisten artikkeleiden analysointi paljasti selkeän vaaran. Liian helposti pidetään itsestään selvyytenä, että lukijalla on riittävät taustatiedot tai että hän lukee ainakin koko lehden.

Miten haastattelusta saa hyvän jutun

Pitäjälehtiseminaarin aikana pohdittiin henkilöhaastattelujen tekemistä. Anne Niemi korosti selkeiden kysymyssanojen käyttöä ja omaperäisten ilmaisujen talteen ottoa.

– Jokaista haastateltavan kertomaa asiaa ei tarvitse kirjoittaa juttuun eikä edes muistiin. Kaikilla ihmisillä on kuitenkin omanlaisensa tapa puhua. Kirjoita siksi muistiin omaperäiset ilmaisut. Ole myös valmis muuttamaan tarpeen mukaan ajattelemaasi haastattelun kulkua, painotti kouluttaja.

Hän korosti, että talteen kerätystä materiaalista karsitaan pois itsestäänselvyydet, latteudet ja mistä tahansa saatavissa olevat tiedot. Käytettäväksi jääneelle aineistolle määritellään selkeä näkökulma ja perusteltu aihe. Jutulle on tärkeätä suunnitella mielenkiintoinen, lukijan mukaansa tempaava aloitus.

– Lukijalle merkitykselliset asiat järjestetään juttuun tarkkaan harkitusti. Kun tämä kaikki on tehty, kirjoittaja usein lopettaa. Nyt vasta työn pitäisi alkaa. Mikäli mahdollista, voisi jättää kirjoituksen lepäämään vaikka seuraavaan päivään. Joka tapauksessa kirjoittamisen jälkeen pitäisi juttu vielä käsitellä. Silloin siitä muodostuu viimeistelty artikkeli, valaisi Anne seminaarilaisille.

Aika tulee näyttämään, miten kiireiset pitäjälehtien tekijät pystyvät soveltamaan seminaarista saatua opastusta omissa lehdissään. Niissähän toistuvat jaksoittain samat tapahtumat ja saman tyyppiset kirjoitukset. Uuden näkökulman löytäminen juttuihin on haaste, mihin varmasti kannattaa pyrkiä vastaamaan.

KULLERVO HUPPUNEN

Alakylän ”Pyrintö” nuorisoseuran juhlamatka

Seuran perustamisesta tulee kuluneeksi ensikesän 100-vuotta. Perinteiden vaalimisen ja kunniakkaan seuratoiminnan muistoksi järjestetään kotiseutumatka seuran perustamisen maisemille. Matka toteutetaan 21.–24. heinäkuuta kesällä 2005.

Matkareitti on Huittinen - Vammala - Tampere - Lahti - Vaalimaa - Viipuri - Käkisalmi. Majoitus Hotelli Käkisalmi (Sanatorio). Matkalle mahtuu 45–50 osanottajaa. Matkan hinta on 290 euroa puolihoidolla per/hlö. Sitovat ilmoittautumiset matkalle tulee tehdä tulevan maaliskuun 15 päivään mennessä allamainituille henkilöille (nimi ja osoite).

Erkki Pärssinen, Ruotsilankyläntie 239, 38300 Kiikka, puh. 03-513 5150,

Oiva Kaasalainen, Kannintie 7, 38200 Vammala, puh. 03-514 2455.

Orjo Pärssinen, Sarkiantie 169, 38300 Kiikka, puh. 03-513 5294.

Arvo Pärssinen, Koivukuja 6 B, 38300 Kiikka, puh. 03-513 5028.

Kalevi Lappalainen, Kangasmaank. 8, 38200 Vammala, puh. 03-514 1580.

Matkalle toivotaan entisiä seuran jäseniä ja heidän jälkipolveaan. Jos matkalle lähtijöitä on enemmän kuin varattuja paikkoja toimikunta voi valita lähtijät.

Toivotaan, että mahdollisimman monista alueen perheistä ja suvuista pääsisi mukaan. Matkan vastuullisena järjestäjänä toimii Matkatoimisto LomaLinja Tampereelta. Me toimitamme lähtijöiden nimiluettelon sinne ja sieltä annetaan lähemmät ohjeet ja laskutukset matkaa varten.

Äetsän Kiimajärvellä pilkittiin

Huittisten, Vammalan ja Äetsän Karjalaisten vuosittaiseen yhteiseen toimintaan kuuluvat myöskin pilkkikilpailut. Tänä vuonna järjestelyvastuussa oli Äetsän Karjalaiset ja kilpailupaikkana oli Kiimajärvi. Huittislaiset loistivat poissaolollaan mutta Vammalan ja Äetsän pilkkijät onkivat sitä paremmin.

Tulokset:

Miehet:
1) Rauno Pajunen Vammala 2825 g,
2) Heikki Rapeli Äetsä 2495,
3) Timo Mäkelä Vammala 2035,
4) Martti Lotsari Vammala 1925,
5) Toivo Mustonen Vammala 1760,
6) Aulis Rapeli Äetsä 1410,
7) Aulis Piipponen Äetsä 1405,
8) Jouko Pakarinen Vammala 770,
9) Kalle Lehtimäki Äetsä 680,
10) Aarre Kuusivuo Vammala 510,
11) Leevi Orpana Äetsä 265,
12) Tauno Mäkinen Vammala 145.

Naiset:
1) Marjaana Pajunen Vammala 2160,
2) Aili Haapanen Vammala 1740,
2) Helka Mäkelä Vammala 1740,
4) Katri Pajunen Vammala 1660,
5) Seija Lehtimäki Äetsä 220.

Nuoret:
1) Samuli Palonen Äetsä 385,
2) Petteri Palonen Äetsä 235.

Joukkuekilpailu:
1) Vammala 7020,
2) Äetsä 5310.

TAPAHTUMAKALENTERI

■ **Tampereen seudun Vpl. Pyhäjärvikerho kokoontuu Tarinatuokioon** sunnuntaina 13. 3. 2005 klo 13. Johtokunta kokoontuu tuntia ennen, eli klo 12. Tervetuloa uudet ja entiset jäsenet joukolla mukaan. Kahvit ja arpajaiset. L.I.

■ **Ikaalisten Karjalaseura ry sääntömääräinen vuosikokous** on Jyllin Kodit Jyllinsalissa 21. 2. 2005 kello 18.30. Vuosikokouksen jälkeen kokoontuu Vpl. Pyhäjärvi-juhlatoimikunta. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

■ **Lahden seudun Vpl Pyhäjärvi-kerhon maaliskuun kokous** pidetään torstaina 10. 3. 2005 klo 13.00 alkaen Ravintola Wanhassa Herrassa, Laaksokatu 17, Lahti. Aiheena pyhäjärveläiset virpoluvut. Huhtikuussa kokoonnumme samassa paikassa torstaina 7. 4. 2005. Tervetuloa. Johtokunta.

■ **Tule kanssamme kotiseuturetkelle Pyhäjärvelle** 4.–7. 7. 2005. Majoitus Musakan Lomarannassa puolihoidolla, jossa saunat lämpiävät iltaisin ja Pyhäjärven aallot kutsuvat uimaan. Auton reitti Luvia - Pori - Tampere - Helsinki - Vaalimaa - Viipuri - Pyhäjärvi. Myös matkalta otetaan kyytiin. Kuljettajana tuttu Hannu Sorvari. 5. 7. tehdään retki Käkisalmeen ja mahdollisesti myös Sortavalan torilla. 6. 7. lähdemme kotiseuturetkelle juurillemme ja Laatokan rantaan, Sortanlahti - Yläjärvi - Ylläppää - Lohijoki ja tarvittaessa myös Sakkolan Lohijoki. Iltaisin huvikatoksessa illanviettoa, jossa yhteislaulua ja huumoria, sekä tanssia ja makkaranpaistoa. Hinta vain 208 euroa henkilöltä. Matkanvetäjänä Tampereen seudun Vpl. Pyhäjärvikerhon puheenjohtaja ja Ukkosen sukuseuran matkanvetäjä Laila Innanen, Inkisen Anselmin tyttö Lohijoelta. Olet sydämellisesti tervetullut mukaan hauskalle matkalla. Soita 040 504 9135.

■ **Värien lumoissa, akvarellinäyttely Tampereella** 31.1.-13.3.05 klo 10-18 Anja Leinon (juuret Pyhäjärvellä ja Kaukolassa) sekä Pirjo Lääperin (Impilahti, Jaakkima) maalausten näyttely Palvelukoti Elämän puussa, Jankanraitti 23 Tampere. Bussi 25 Keskustori-Janka, päätepysäkiltä 100-200 m. Vapaa pääsy.

■ **Lähde Helin matkalle Karjalaan 25. 5.–29. 5.** Pyhäjärvi-Sortavala Petroskoi-Karhumäki. Lähtö matkalle tapahtuu 24. 5. Porista kello 22.00. Viipurissa lyhyt ostostauko ja matka jatkuu Tali-Ihantalan ja Portinhoikan kautta Pyhäjärven lomarantaan, jossa yövymme. Seuraava päivä kotikylän matkoja. 27. 5. lähdemme Antti Musakan johdolla kohti Petroskoita ja Karhuamäkeä, yöpyminen Petroskoissa Pohjola-hotellissa. Paluu Värtsilän kautta Suomeen. Tiedustelut ja ilmoittautuminen puh. 050 567 1586. Heli Salminen (Manu Naskalin tytär).

■ **Huittisten Karjalaiset ry:n vuosikokous pidetään ti 1. 3. klo 18** Lähivakuutuksen kokoustiloissa. Tervetuloa.

■ **Karjalaseurojen Satakunnan piirin pilkkikilpailut pidetään la 26. 2.** klo 10-14 Kauvatsan Sääksjärvellä (Koivuranta).

■ **Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallinto kokoontuu vuosikokouksseensa Vammalaan la 19. 3. klo 12.** Kokouskutsu lähtee maaliskuun alussa.

Pyhäjärvijuhlat Ikaalisissa

16.-17. 7. 2005

Hanget on alenneet, kun tavataan ja pidetään VPL Pyhäjärvi-seuran

KEVÄTVUOSIKOKOUS ja ESITELMÄTILAISUUS

lauantaina 12. 3. 05 klo 13.00 Karjala-talolla Sortavala-salissa.

Vantaan kaupunginjohtaja Juhani Paajanen esitelmöi aiheesta ”Pyhäjärveläisyys ja karjalaisuus minussa”. Esitelmän ja sääntömääräisten vuosikokousasioiden lisäksi kuulemme monipuolista musisointia, jota esittävät Päivi ja Hannu Seppänen perheineen, nautimme kahvitarjoilusta ja pidämme perinteiset arpajaiset. Niitä varten toivomme ystävällisesti tuotavan pieniä voittoja.

Tilaisuuteen on vapaa pääsy ja sinne ovat tervetulleita kaikki pyhäjärveläiset ja pyhäjärveläisyydestä kiinnostuneet. Tervetuloa!

VPL Pyhäjärvi-seura ry:n johtokunta

vpl. Pyhäjärvi

Tilauslomake uusille Vpl Pyhäjärvi-lehden tilaajille

(Tätä lomaketta voivat käyttää ainoastaan kokonaan uudet tilaajat.)

Tilaushinta 20 euroa/vuosi

Tilaajan nimi_____

Osoite_____

_____

Laskutusosoite, jos se on eri kuin tilaajan osoite

_____

_____

Lomake lähetetään Vpl Pyhäjärvi-lehden taloudenhoitajalle Reino Äikiälle os. 32700 Huittinen.

VIIPURI - VANHA SUOMALAINEN KAUPUNKI -seminaari

Aika: La 19. 3. 2005, klo 10 – 15.45
Paikka: Turun suomenkielinen työväenopisto (Kaskenkatu 5)

OHJELMA:

Klo 10.00 – 10.10 **Tilaisuuden avaus:** rehtori Ilkka Virta, Turun suomenkielinen työväenopisto
Klo 10.10 – 10.50 **Viipurin perustaminen/synty:** valtionarkeologi C. J. Gardberg
Klo 10.55 – 11.35 **Viipurin neljä kieltä:** professori Marika Tandefelt
Klo 11.40 – 12.10 **Viipuri – koulujen kaupunki:** tohtori Ilkka Virta
Klo 12.15 – 13.15 **Lounas ja kahvi** (1. kerros, Amica-kahvio)
Klo 13.15 – 13.55 **Lapsuuteni Viipurissa:** talousopettaja Heljä Salonen
Klo 14.00 – 14.40 **Viipurin loistokauden kehitys ja tuho:** teatterineuvos Ritva Heikkilä
Klo 14.45 – 15.25 **Viipuri 1941 – 1944:** arkkitehti Riitta Thuneberg
Klo 15.25 – 15.45 **Loppukeskustelu ja tilaisuuden päätössanat:** dosentti Eero Aantaa

Tilaisuuden puheenjohtajana toimii Turun Torkkelin Killan puheenjohtaja, dosentti Eero Aantaa

Seminaarin osallistumismaksu on **20 euroa** (sisältää lounaan ja kahvin). Paikkojen rajallisuuden ja lounasjärjestelyjen vuoksi tilaisuuteen on **ilmoittauduttava ennakolta 8. 3. mennessä. Ilmoittautuminen tapahtuu puhelimitse opiston toimistoon, p. (02) 262 9811. Puhelinilmoittautumisen yhteydessä annetaan tarkemmat ohjeet maksukäytännöstä.**

Yleisöllä on mahdollisuus tutustua seminaaripäivän aikana Viipuri-aiheiseen valokuvanäyttelyyn opiston ala-aulassa.

Seminaarin järjestävät yhteistyössä:

TURUN SUOMENKIELINEN TYÖVÄENOPISTO
TURUN TORKKELIN KILTA

vpl. Pyhäjärvi

Lehtemme maaliskuun numero tehdään 17. 3. 2005. Tähän lehteen tarkoitettu aineisto on oltava toimituksessa 4. 3. 2005 mennessä.

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija:
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

VPL.PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖ

Vastaava toimittaja
Erkki Pärssinen
38300 Kiikka
puh. (03) 513 5150

Salme Rintala
Korkeemäenkatu 26 A 26
37100 Nokia
puh. (03) 341 0551

Reino Äikiä
Nokkamäentie 256
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213

Toimituksen osoite:
Reino Äikiä
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213
matkapuh. 040 769 5775
fax (02) 566 218
e-mail: reino.aikia@esanet.fi

Sivunvalmistus:
Oy Tyrvään Sanomat
Painopaikka:
Satakunnan Painotuote Oy,
Kokemäki